

LUCIA. Karolina Sjölund är kandidat nummer 6 till Ålands lucia.

Hon har i över tio år varit djupt engagerad i Röda korsets arbete. Nu ser hon med spänning fram emot att engagera sig i luciakampanjen. Och goda sångförutsättningar har hon, det visar Nyans ovetenskapliga blåstest där Karolina släckte 25 lågor.

SIDAN 2

Tisdag

17 oktober 2006 Nr 201 Pris 1,20 €

Tel 23 444

Beslutet som alla väntat på

Passagerarsjöfarten stöds fullt ut nästa år

NYHETER. Nu skall också passagerarfartygen få tillbaka samtliga lönebikostnader. Det innebär att sexton fartyg får dela på inemot 8 miljoner euro per år med start vid årsskiftet.

Regeringens finanspolitiska ministerutskott gick in för detta i går och därmed

kommer beslutet att kunna klubbas i riksdagen inom kort.

– Det här betyder att stödet blir lika stort som i Sverige, säger redarföreningens vd **Hans Ahlström**, som tycker det är ett mycket bra steg framåt. Nu ser han fram emot att Finland följer med också när Sve-

rige med mycket stor sannolikhet går in för tonnageskatt nästa år.

Stödet har diskuterats länge, men beslutet har varit svårt att fatta. Att det nu blev verklighet tror Ahlström beror på att två rederier, nu senast Finnliness, har sålts till utlandet.

SIDAN 3

Veterinär erbjuder:

Jag kan bedöva Brändöbjörnen

NYHETER. Nu erbjuder sig veterinär **Rauli Lehtinen** (bilden) att åka ut till Brändö och skjuta den gäckande björnen med bedövningspil, så att den kan forslas bort.

Rauli Lehtinen tror att det är fullt möjligt att bedöva björnen och transportera bort den från Brändö.

– Jo, absolut. Det som är svårt är att få den inom skjutavstånd, men med hjälp av hunden går det nog.

Att björnen ännu inte gått i ide erfor man i Jurmo i helgen där den åter slitit hål på ensilagebalar.

SIDAN 4

Viking fick veta allt

NYHETER. Viking Line fick tillgång till alla Silja Lines siffror i samband med köpbudet i fjol. – Vi har konkurrerat med Silja i snart 50 år och känner väl till rederiet. Men det är klart, lite tilläggsinformation fick vi ju, medger vice vd **Boris Ekman**.

SIDAN 3

Tre kommuner räcker

NYHETER. En tredjedel av 268 tillfrågade ålänningar tycker det räcker med tre kommuner. Det visar den pejling som socialdemokraterna gjorde i lördags.

SIDAN 5

Så kollas tv-licens

NYHETER. De personer som inte finns i Postens register över tv-innehavare har aldrig betalat tv-licens. Har man betalat så finns man kvar även om man av olika orsaker kan ha sagt upp licensen. Det säger **Tina Hietanen-Rauttu**, som på Posten ansvarar för bland annat uppbörden av tv-avgifterna. Hon kan glädjas åt att flera betalare anmält sig de senaste dagarna.

SIDAN 5

Roman på stadig fot

KULTUR. Ett romanbygge som står på en stadig sten fot av verkliga händelser. Det skriver Nya Ålands recensent om **Leo Löthmans** nya roman "Isnätter", som kommer ut i dag.

SIDAN 8

Messa Nyan!

Nya Åland 0457-323 44 44

Dagens ålänning

Henrika Strand - se sista sidan

Nyankortsvinnare

Knut Eriksson
Nr: 337899Vinner en
SverigeLott.
Vinsten skickas
på posten.

Segrare igen. Från vänster Johan Loikas, Mats Fagerlund och Patrik Lehtonen har alla idrottsbakgrund. Det är förmodligen en av förklaringarna till sportfiskeframgångarna. Foto: DAVID STÅHLMAN

Åttonde ÅM-segern i rad!

SPORTFISKE. För åttonde året i rad har Mapa Fishing Team tagit hem åländska mästerskapen i gäddfiske.

Det blev klart i och med Sandöunds gäddfestival i Vårdö i helgen.

Det är lång erfarenhet och hårt jobb som ligger bakom.

– Det är som i idrotten, ju mer man håller på desto bättre blir man, säger **Patrik Lehtonen** i guldlaget.

Killarna har lärt sig var fångsterna finns.

– Det spelar ingen roll hur bra drag eller bete du har om du inte är på rätt plats.

Patrik framhåller att man fungerar bra som lag och att alla är målmedvetna. Man ger inte upp om det inte blir napp på första stället.

– Men framför allt är det roligt! Mer om gäddfestivalen på...

SIDAN 17

Ny tidtabell fr.o.m 30.10.2006

 Gå in på www.airaland.com för mer information

AirÅland
www.airaland.com

Bokning även på tel. 17 110 eller hos din resebyrå

Luciakandidat nummer 6: Karolina Sjölund

Madonna-fan som vill leva i harmoni

– Det är jättespännande att vara en av medlemmarna i luciagruppen. Men samtidigt känns det lite överkligt, jag trodde inte att en fredskämpe med glasögon skulle passa in, säger Karolina.

Karolina Sjölund är 22 år, bor Lemland Hellestorp och jobbar som assistent på Överby daghem. För Karolina är det ännu ett mysterium vem som anmälde henne till lucia.

– Jag trodde det var en kollega, men hon nekar, så om någon har ett tips eller vågar erkänna får de gärna berätta för mig, säger hon.

Luciagruppen har redan hunnit träffas några gånger för övningar och låtval. Enligt Karolinas första intryck verkar alla vara trevliga personligheter och hon hoppas att man ska lära känna varandra bättre.

– Jag har redan varit på bibban med två av dem och lyssnat på lite låtar till vår första repertoar. Det kommer nog att bli roliga månader, säger hon.

Familj: pappa **Putte**, mamma **Mari** och storasyskonen **Rune**, **Lillemor**, **Tore**, **Sören** och **Fredrika** med familjer.

Fritidsintressen: för Karolina är Röda korset första och största sysselsättningen. Hon har varit aktiv i organisationen sedan hon var tio, i många år har hon varit medlem i ungdomsutskottet och även suttit som ordförande.

I hennes egna lilla hus, som hon rätt nyligen har flyttat in i, går mycket tid åt till renoveringsprojekt.

Annars trivs Karolina även ypperligt utomhus, både i natur och till sjöss och hon promenerar gärna ut i skogen för att plocka bär och svamp.

”Och så sjunger jag så klart och umgås med familjen. Med så stor familj blir det rätt mycket födelsedagskalas, så det här med kafferep är jag bra på.”

Senast lästa bok: Damernas detektivbyrå av **Alexander McCall Smith**.

”Och så har jag alltid hemmafärdsboken ”100 saker du kan göra utan en man” liggande framme för att bläddra i och skratta åt ibland.

Sångvana: ”Så länge jag kan minnas har vi alltid sjungit hemma i familjen, hela tiden.”

Karolina sjöng även i Lemlands barnkyrkokör och därefter uppträtt ibland, bland annat i kyrkan, med sång.

”Men jag har inte varit så modig att jag sökt till någon kör, det finns så många på Åland att det blir svårt att välja. Och Ålands musikinstitut är lite väl mycket institut för mig.”

Låtar av Madonna, Björk och Monica Zetterlund är Karolinas favoriter när hon ska sjunga. Men det blir även mycket sång till radion, och det är även den apparaten som får stå för valet när hon ska lyssna på musik.

Personligt luciaminne: ”Kvällen före lucia börjar letandet efter stora fula batterier och luciakronan i plast, för att se till att den fungerar. Sedan stiger man upp tidigt på morgonen och lussar, så har det varit så länge jag kan minnas. I början fick jag alltid vara tomtensnisse och min storasyster lucia, men så småningom fick jag också en krona. Jag minns också speciellt ett år då jag jobbade som assistent på daghemmet Myran, där visste tanterna hur viktigt lucia var för mig så jag fick också vara med i luciatåget. Alla föräldrar kom dit för att titta på sina barn, och så på mig som gick längst fram som det största barnet av alla.”

Framtidsdröm: Karolina vill först jobba några år till på sitt nuvarande jobb och renovera upp sitt hus så det blir fräscht och fint. Sedan vill hon utbilda sig till barnträdgårdslärare.

”Därefter hoppas jag på ett fast jobb på daghem och att leva i harmoni med resten av omvärlden, som jag hoppas att inte är så krigsbenägen. Och kärlek kan man ju drömma om, någon att tycka om och någon som tycker om mig. Någon att dela min vardag med.”

ANNA BJÖRKROOS
redaktion@nyan.ax
tfn 528 463

Foto: STEFAN ÖHBERG
stefan.ohberg@nyan.ax
tfn 528 469

25 ljus blåstes ut. Sångövningar, ibland i kombination med levande ljus, är nu en del av vardagen för de sju tjejerna i luciagruppen. Vi låter därför alla kandidater testa hur många ljus de klarar att blåsa ut på ett andetag. Karolina Sjölund fixade 25 av totalt 60, det näst bästa resultatet hittills.

Jag brinner för...

... rättvisan, att alla människor ska ha samma rättigheter, och inte ska naturen och djuren vara mindre värda än oss, de är lika mycket värda de också. Och jag jobbar på att bättra mig själv som medmänniska, för om jag är glad så smittar det av sig på människorna som jag möter.

Jag brinner för att vara frivillig i Röda Korset, så mycket gott som Röda Korset gör åt andra och som jag får vara med att ta del av.

Jag brinner för mitt jobb som assistent, där jag kan få hjälpa barnen jag möter med att bli självständiga och bygga upp sin tro på sig själva. Jag brinner för att leva så mycket jag kan i harmoni med naturen, så långt som det är

möjligt, för att den skall finnas kvar till barnen som ska arva jorden efter oss. Eftersom jag är anhörig till alkoholister brinner jag för att vara en bra medmänniska mot andra anhöriga och vänner till alkoholister, det gör jag genom att vara öppen med vad jag har varit med om så de kan identifiera sig med mig och få stöd. Eftersom jag inte har några egna barn ännu, så brinner jag för mina syskon och deras familjer, jag är både moster och faster. Att få vara med i Luciagruppen är en möjlighet för mig att få göra det jag brinner för, nämligen sprida glädje med sång och musik för det gör mig glad!

Karolina Sjölund

– Finland har ansvar för att fördraget uppfylls inom hela sitt territorium, säger Leif Sevón.

Foto: JONAS EDSVIK

Ex HD-president:

Finland kan inte ratificera utan Åland

Finland kan inte godkänna EUs nya grundfördrag om Åland säger nej.

Den bestämda uppfattningen har Högsta domstolens tidigare president **Leif Sevón**, också tidigare medlem i EG-domstolen och mycket insatt i åländska frågor. Han delar med andra ord landshövding **Peter Lindbäcks** uppfattning om tågordningen.

– Finland har ansvar för att fördraget uppfylls inom hela sitt territorium. Därför måste man vänta på vad Åland säger. Det är min uppfattning av läget.

● **Men om man utgår från att fördraget ändå aldrig kommer att träda i kraft i dess nuvarande form, då behöver man inte bry sig om vad Åland säger?**

– Det finns en möjlighet att riksdagen godkänner fördraget ändå. Men Finland har inte hittills medvetet handlat i strid med internationella avtal och förpliktelser, säger Sevón.

● **Det betyder att Ålands förhandlingsposition är stark?**

– Ja.

I riksdagen finns en majoritet för att som en markering godkänna fördraget under Finlands ordförandeskap i EU. Perioden löper ut vid årsskiftet.

Från åländsk sida har man sagt att det knappast går att få ett åländskt ja till grundfördraget om inte de åländska önskemålen om ökat inflytande i EU-frågor får ett positivt bemötande.

I en motion till riksdagen kräver lagtinget en åländsk plats i EU-parlamentet, men man argumenterar också för talerätt inför EG-domstolen och för att få rätt att uttala sig i subsidiaritetsfrågor, det vill säga när man tycker att kommissionen har kört över principen att beslut skall fattas nära dem som berörs. (ht)

■ **Finströms** kommunstyrelse förordar inför fullmäktige att svenske medborgaren **Johan Ferns** får äga och besitta en jugendvilla vid Färjsundet i Godby. Fullmäktige sammanträder den 26 oktober.

Regeringen ökar stödet till passagerarrederierna

Rederiförsäljningar underlättade att fatta beslut?

Från början av nästa år ökar stödet till passagerarrederierna med närmare 8 miljoner euro. Regeringen beslöt i går att samtliga lönebikostnader skall återbetalas.

– Det här betyder att passagerarfartygen får samma stöd som lastfartygen och samma som passagerarfartygen under svensk flagg. Det är ett mycket bra steg framåt, säger Ålands redarförbunds vd **Hans Ahlström**.

Många har väntat på det här beslutet redan länge. Ett lagförslag med ungefär det här innehållet har legat färdigt i omkring ett år.

● **Vad gjorde att beslutet kom just nu?**

– Det har varit på tapeten helatiden. Kommunikationsministern har arbetat för det här liksom vi i branschen. Och nu har stora rederier sålts till utlandet, först Silja och nu Finnlines. Tiden var mogen, tror Ahlström.

Följer efter

I och med måndagens beslut i regeringen finanspolitiska ministerutskottet följer stödet fullt ut EUs riktlinjer vad gäller bemanningskostnaderna. Nu stannar stödet på mellan 70 och 80 procent.

Regeringen lovar också att man följer upp hur beskattningen av rederinäringen utvecklas i närområdena. Beredningen av olika åtgärder inleds omedelbart och sätts in vid behov.

– Jag är övertygad om att Sverige går in för tonnage-skatt nästa år, statsminister **Fredrik Reinfeldt** tog upp den frågan när han presenterade budgetförslaget. Och

Samma stöd. Det färskaste beslutet innebär att passagerarfartygen får samma stöd som lastfartygen och samma som passagerarfartygen under svensk flagg. På bilden Viking Lines Isabella i Västerhamn.

Foto: ERKKI SANTAMALA

då hoppas jag att Finland omedelbart följer efter, säger Ahlström.

Flexibla arbetstider

Det behövs enligt honom möjlighet till reserveringar för att rederierna skall kunna skaffa nya fartyg samt goda second hand-fartyg.

Ahlström noterar att regeringen också efterlyser förhandlingar mellan par-

terna på arbetsmarknaden för att trygga sjöfartens konkurrenskraft.

● **Betyder det att lönerna skall ner?**

– Det behöver inte innebära lägre nettoinkomster, men det kan till exempel handla om mer flexibla arbetstider.

Gårdagens beslut är inte slutligt. Propositionen skall först godkännas av regeringen och ges till riksdagen för

avgörande. Men majoriteten är överens om hur man vill ha det.

HARRIET TUOMINEN
harriet.tuominen@nyan.ax
tfn 528 464

Sveriges statsminister **Fredrik Reinfeldt** tog upp tonnageskatten när han presenterade budgeten.

Foto: PETER KNUTSON

Siljaaffären avslöjade rederiets siffror för konkurrenten

Viking fick alla detaljer

Viking Line fick tillgång till alla Silja Lines siffror i samband med köpbudet i fjol.

– Vi har konkurrerat med Silja i snart 50 år och känner väl till rederiet. Men det är klart, lite tilläggsinformation fick vi ju, medger vice vd **Boris Ekman**.

Viking Line förhandlade i sju månader med Sea Containers om köpet av Silja. I ett tidigt skede var Viking i kontakt med konkurrensverket och fick beskedet att rederiet inte kunde köpa hela Silja.

I fall köpet blev av måste Viking sälja en del Siljafartyg. Den modell Viking i så fall skulle ha tillämpat skulle ha byggt på att rederiet hade behållit ett par fartyg och hade tagit in en annan operatör som hälftenägare till resten.

– Vi var seriöst ute efter att få köpa Silja, förklarar Boris Ekman.

I det läget fick Viking tillgång till konkurrentens affärshemligheter i handlingarna som omfattade cirka tusen sidor. Mycket detaljerade siffror ingick i materialet.

● **Drog ni någon nytta av dem?**

– Lite tilläggsinformation till det vi visste tidigare fick vi ju. Men vi gör ändå på värt sätt, så jag vet inte direkt om vi drog någon nytta av det vi fick veta. Det var nog mera "nice to know-information".

Det Viking kunde göra var att jämföra olika sektorer: På vilka områden är den ena eller den andra effektivare?

– Vi har vetat sedan tidigare att vi har högre effektivitetsgrad när det handlar till exempel om antalet an-

ställda i förhållande till antalet passagerare.

Tallink-skulder

I en artikel i Kauppalehti heter det att Tallink-Silja kommer att ha skulder på över en miljard euro vid nästa årsskifte och att 153 miljoner euro i räntor och amorteringar kräver att rederiet har ett starkt kassaflöde.

Boris Ekman påpekar att Tallink fick in 100 miljoner euro i aktieemissionen i augusti, och att pengar från Siljas sommartrafik också har gått in i rederiet.

– Jag tror inte att Tallink får problem ännu i år. Men med tre fartyg på kommande så visst står rederiet inför en stor utmaning, i synnerhet som räntorna ju verkar vara på väg upp.

ANNIKA ORRE
annika.orre@nyan.ax

Konkurrentsiffror. Som presumtiv köpare fick Viking Line reda på alla Silja Lines affärshemligheter. Men det mesta visste Viking från tidigare, säger vice vd Boris Ekman som på fotot visar en bild av nya Viking XPRS som nyss började byggas i Åbo.

Foto: HENRIK JANSSON

Björnjakt efter älgjakten

Rev ensilagebalar igen

Någon skild björnjakt på Brändö blir det inte förrän älgjakten är avslutad om ett par veckor.

Men att björnen inte gått i ide erfor man i Jurmo i helgen där den åter slitit håll på ensilagebalar.

Det var i fredags som landskapsregeringen fattade beslutet att man skall försöka avhysa björnen från Brändö, och om det inte lyckas före den 20 november blir det regelrätt björnjakt.

Det finns en förhoppning att björnen självmant skall flytta på sig när älgjakten drar igång i Brändö nu till helgen. Jägare och hundar på en relativt liten yta rör till det i skogarna på öarna.

Älgar spridda?

Men Brändö jaktvårdsförenings vice ordförande, **Börje Strandvall**, delar inte den förhoppningen.

– Jag tror inte att den flyttar på sig, men det är ju nytt för oss det här så det är svårt att veta.

Älgjakten på Brändö brukar vara överstånden efter ett par veckoslut, då är kvoten nedlagd på de älgrika öarna.

– Det är lite olika från år till år, kanske det är svårare nu när det finns björn i markerna. Älgarna kanske inte trivs med björnen och är mera spridda.

Erbjuder hjälp

Det är alltså efter älgjakten som brändöjägarna flyttar över fokus på björnen, som alltså först skall försöka fångas levande för borttransport. Landskapet erbjuder hjälp med björnvan jägare och hund och har gett några namn till jaktvårdsföreningen.

– Det blir på deras initiativ det sker. Det är ju i deras intresse också, säger jakt-

Käkar gräs. Björnen på Brändö varvar fårdieten med lite gräs. I helgen rev den sönder ensilagebalar på Jurmo. Den här bilden tog Johan Nylund vid det förra tillfället för fyra veckor sedan.

förvaltare **Marcus Nordberg** vid landskapsregeringen.

I går fick landskapsregeringen ett brev från Brändö jaktvårdsförening där man i skarpa ordalag kräver åtgärder. Det beslutet togs alltså i fredags.

Att björnen finns kvar på Brändö fick man i Jurmo bevis på i helgen. Den hade återigen varit framme och slitit håll i ensilagebalar för att komma åt lite vegetarisk föda.

Bedövningspil

Veterinär **Rauli Lehtinen** vid Ålands hälso- och sjukvård

erbjuder sig nu också att skjuta björnen med bedövningspil (se insändarsidan). Det är enbart veterinärerna som har tillstånd att hantera gevär med bedövningspilar, plus något enstaka specialfall, som vilthägningsägare. De har också tillstånd under kontroll av veterinär.

Rauli Lehtinen tror att det är fullt möjligt att bedöva björnen och gtransportera bort den från Brändö.

– Jo, absolut. Det som är svårt är att få den inom skjutavstånd, men med hjälp av hunden går det nog.

En annan sak som måste arrangeras på förhand är transporten, som kan bli kostsam.

– Mottagare av björnen hittar man lätt. Jag har kolleger i norra och östra Finland och så kan man fråga Finlands miljöcentral. Det finns säkert plats för den i något reservat.

Rauli Lehtinen tycker det skulle bli bra pr för Åland. Att skjuta ihjäl björnen skulle tvärtom bli dåligt pr.

Bedövad. Veterinär **Rauli Lehtinen** ser hellre björnen bedövad och bortförd än dödad och nergrävd. **Det förra är bättre pr för Åland** menar han och erbjuder sig att skjuta björnen med bedövningspil. Bilden tog Jonas Edsvik i somras när veterinär Lehtinen misstänkte att han smittats med rabies.

ULF WEMAN
ulf.weman@nyan.ax
tfn 528 442

Kvarnbobutiken byter innehavare

Vid årsskiftet tar Monica Majander över Kvarnbobutiken i Saltvik efter Mikael Staffas, som drivit butiken i över tolv år.

Mikael Staffas från Mariehamn har drivit Kvarnbobutiken i 12,5 år, och innan dess drev han Kökar Andelshandel i elva år. Sedan ungefär två år har han haft Kvarnbobutiken till uthyrning, och diskuterat med flera intressenter.

Nu har han och Saltviksbon Monica Majander kommit överens: från den 1 januari övertar hon affären. Monica Majander köper själva rörelsen och hyr lokalen av Mikael Staffas.

– Det känns ingenting speciellt ännu, businessen fortsätter ju som vanligt fram till årsskiftet. Det kommer väl att märkas konkret sedan, när jag inte längre åker hit på morgnarna, säger Mikael Staffas.

● **Får man fråga vad du ska göra sedan?**

Monica Majander driver cafét i Godby simhall till den sista november, och tar över butiken vid årsskiftet.

– Det får man fråga, men jag ger besked längre fram.

Funderingar

Monica Majander har varit intresserad av Kvarnbobutiken en längre tid.

– Men beslutet har fått

Går vidare. Mikael Staffas säljer Kvarnbobutiken efter mer än tolv år, men fortsätter som vanligt fram till årsskiftet.

växa fram, säger hon.

Beslutet innebär att hon lämnar cafét i Godby simhall, som hon drivit sedan ungefär ett år tillbaka. Hon håller öppet till den sista november och tar en paus i december, innan hon tar över butiken.

● **Har du några intressenter som vill ta över cafét?**

– Dessvärre inte. Ändå är det ju högsäsong som kommer nu, caféer har ju sin topp på vintern.

● **Vad har fått dig att välja butiken framför cafét?**

– Det finns många faktorer. Det

kanske huvudsakliga skälet är att om man ska få lönsamhet i caféer bör man vara flera drivande, inte ensam ägare med anställda som jag är.

TOMMY HARNESK
tommy.harnesk@nyan.ax

Fartyg kolliderade med sjömärke

■ Tidigt i lördags morse kolliderade det holländska fartyget Arctica med Östra tröskelns randmärke söder om Åland. Fartyget avbröt sin resa till Raumo för att gå på varv till Falkenberg i Sverige.

Gränsbevakningens bevakningsflyg kontrollerade olycksplatsen och konstaterade att inget oljeutsläpp hade skett. (as)

Sälskrämmor i Skärgårdshavet

■ Västra Finlands Fiskerihushållningscentral provar att skrämja bort gråsäl från fiskevatten med ljudeffekter, rapporterar Fiskarposten. Elektriska ackumulatorer, placerade på flottar, avger ett undervattensljud som sälarna inte tycker om.

Flera sådana ackumulatorer har placerats i det smala inloppet till Virmoviken nordväst om Åbo, ett område med gott fiske på gös, strömming och abborre. Eftersom sälarnas höstvandring till området ännu inte börjat är det för tidigt att säga något om ”säl-skrämmornas” effekt, men om de visar sig fungera ger de nya möjligheter att minska sälproblemen utan att djuren nödvändigtvis måste avlivas.

Markbyten för kk-huset klara

■ Mariehamns stad och landskapsregeringen är överens om ett avtal för markbyte så att landskapet får den tomt som är avsedd för det planerade kultur- och kongresshuset.

Avtalet innebär att kk-hus-tomten vid Nygatan blir drygt 4.700 kvadratmeter. I utbyte får staden området mellan minigolfbanan och biblioteket.

Låg inflation under hösten

■ Under de senaste tolv månaderna, från september 2005 till september 2006, steg det åländska konsumentprisindexet med endast 0,2 procent. I augusti steg indexet med 1,5 procent på årsbasis, det skriver Ålands statistik- och utredningsbyrå, Åsub, i sitt nyhetsbrev.

Huvudgruppen bostäder, vatten, elektricitet, gas och andra bränslen inverkade mest på den totala uppgången, med 0,5 procentenheter, medan lägre priser på rekreation och kultur, transport, kommunikationer samt hälsovård motverkade höjningen av konsumentpriserna.

Från augusti till september sjönk priserna med 0,5 procent i genomsnitt, vilket främst kan förklaras med sänkta priser inom huvudgruppen transport, medan höjda priser på kläder och skodon motverkade nedgången. (ab)

■ **LUMPARLAND.** Invånarna i Lumparlands kommun kan inför riksdagsvalet 2007 förhandsrösta på övriga postkontor på Åland. Detta sedan kommunstyrelsen kommit överens med Posten på Åland då inget eget kontor finns i kommunen, utan enbart en ombudspost.

Så kontrolleras tv-avgifter

De som inte finns listade har aldrig betalat

De personer som inte finns i Postens register över tv-innehavare har aldrig betalat tv-licens. Har man betalat så finns man kvar även om man av olika orsaker kan ha sagt upp licensen.

Den som säger det är **Tina Hietanen-Rauttu**, som på Posten ansvarar för bland annat uppbörden av tv-avgifterna. Hon kan glädjas åt flera betalare.

– När jag kontrollerade min e-post på måndagsmorgonen så fanns det åtta nya anmälningar där. Men det kommer ju in också på andra vägar än över internet, säger hon.

Den starka fokuseringen på politiker som inte har betalat tv-avgift har alltså fått fler att kontrollera hur man har det med sin egen avgift.

För ett par år sedan satsade landskapet litet extra på kontrollörer och det ledde till att inte mindre än 1.200 nya hushåll anmälde att de har tv.

Kontrollerar områdesvis

Kontrollen går till så att kontrollören får en lista med namn på de personer i ett visst område som betalar tv-licens. De övriga knackar man på hos och frågar om de har tv.

– Jag tror att alla kommuner på Åland och alla hushåll utan tv-licens någon gång har haft besök av en kontrollör. Men det händer faktiskt att kontrollören kanske inte hittar till ett hus. Eller så är ingen hemma och då lämnar man ett kort som skall fyllas i och skickas in.

Man kan enligt Tina Hietanen-Rauttu inte utgå från att alla hushåll har tv, det vill säga att ett hushåll som

Enkel regel. Har du en tv-mottagare så ska du ha licens. Det är grundregeln.

Foto: STEFAN ÖHBERG

inte betalar fuskar med avgiften.

– De som inte har tv är kanske inte så många, men det är fler än man tror, försäkras hon.

De som någon gång har betalat finns i registret. Men man behöver inte betala för det.

– Man kan säga upp licensen till exempel om man flyttar ihop med någon som också har tv, eller om man flyttar från orten.

Missuppfattningar

Tina Hietanen-Rauttu säger att det råder en hel del missuppfattningar om vad tv-avgiften är till för.

– Avgift skall enligt lagen betalas av den som har tv-apparat eller motsvarande mottagare. En del tror att det räcker om man har betalar en avgift till MCA eller något annat kabeltv-bolag och andra tror att de inte behöver betala om de har parabol. Men det räcker inte.

Och om nu någon kommer på att man inte betalar för sig så är det bara att ringa eller e-posta till Posten och anmäla att man har tv-apparat.

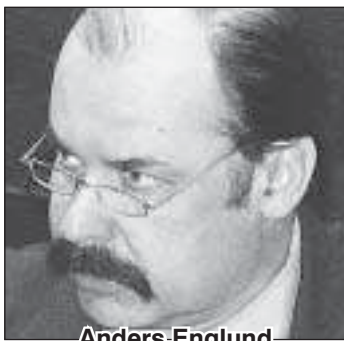
HARRIET TUOMINEN
harriet.tuominen@nyan.ax
tfn 528 464

Englund har betalat

■Familjen Englund i Vårdö har betalat tv-licens hela tiden.

Det försäkrar lagtingsledamoten **Anders Englund** (c), som ringde upp i går på eftermiddagen efter att Nya Åland förgäves försökt nå honom i flera dagar. Hans namn finns nämligen inte med på listan över dem som betalar avgiften.

– Licensen står inte i mitt namn. Den står i min fars namn och det har den hela tiden gjort. Vi har bott och bor i samma hus och det fanns ingen anledning att börja ändra namnet, säger Anders Englund.

Anders Englund

Han säger att det fortfarande är rätt vanligt på landsbygden att man ”ärver” en telefonandel, en tv-licens och liknande saker och inte bryr sig om att ändra namnet eftersom det inte spelar någon praktisk roll. (ht)

De flesta vill ha tre kommuner

Men nästflest stöder dagens sexton i (s)-enkät

En tredjedel av 268 tillfrågade ålänningar tycker det räcker med tre kommuner. Det visar den pejling som socialdemokraterna gjorde i lördags.

Av samtliga 268 som deltog i pejlingen ville 75 procent ha en ändring.

34 procent, motsvarande 92 personer, ansåg att det skulle vara bra med 3 kommuner. 18 procent, 49 personer, höll på fem kommuner på hela Åland.

12 procent, 32 personer, ansåg att Åland kunde vara en enda kommun medan 11 procent, 30 personer, hade andra förslag.

Den näst största gruppen utgörs av de 25 procent, 65 personer, som vill ha det

som det är i dag.

Socialdemokraternas ordförande **Barbro Sundback** påpekar i ett pressmeddelande att undersökningen inte är vetenskaplig. Den visar bara vad de som deltog i pejling tycker. Men hon konstaterar att ämnet intresserar.

– Bland dem som deltog i pejlingen fanns personer som särskilt kom till gågatan för att föra fram sin åsikt.

Av dem som svarade var 59 procent kvinnor och 53 procent från Mariehamn.

Andra alternativ

Av dem som inte ville ha något av de fyra alternativen fanns flera som ville ha två kommuner. Man kunde tänka sig Mariehamn som

en kommun och resten av Åland som en annan, eller skärgården som en kommun och resten av Åland som en annan.

I alternativet med tre kommuner gavs olika förslag på indelning. Mariehamn, landsbygden och skärgården sågs som logiskt liksom Mariehamn, södra Åland och norra Åland.

Diskuterar i kväll

Socialdemokraterna har möte i kväll och skall då diskutera hur man anser att kommunindelningen på Åland skall se ut framöver.

Landskapsregeringen arbetar med en kommunreform bland annat på basen av en utredning som har gjorts av Åsub. Den utred-

Storkommun. Så här skulle den åländska kommunkartan se om kommunerna på norra Åland gick samman.

ningen har dels diskuterats av lagtingsgrupperna, dels sänts till kommunerna för kommentarer.

Kansliminister **Britt Lundberg** (c) har tidigare sagt att hon hoppas kommentarerna

kommer in i tid så man kan få med något i budgeten för nästa år.

HARRIET TUOMINEN
harriet.tuominen@nyan.ax
tfn 528 464

Servicearbeten störde TV

■På grund av tekniska problem på måndagskvällen kunde störningar förekomma i tv-bilden hos MCA-kunder. Störningarna gällde framför allt rundradions kanaler. Man räknar med att felen skulle vara åtgärdade natten till tisdagen.

Servicearbeten utförs i vattentornet i Mariehamn hela den här veckan, mellan klockan 8-16, men det ska inte annars störa utsändningarna. (ab)

Ny ekologisk kontrollnämnd

■En ekologisk kontrollnämnd har tillsatts av landskapsregeringen för åren 2006-2007. Det handlar om kontroll av ekologiskt framställda jordbruksprodukter.

Till ordförande utsågs landskapsagronom **Sölve Högman** med **Leila Lindström** som personlig ersättare. Medlemmar är **Erik Lindholm**, personlig ersättare **Lillemor Björkroos** och **Maria Stenros-Fagerström**, personlig ersättare **Gunda Åbonde-Wickström**. Till nämndens sekreterare utsågs **Stefan Isaksson**.

Turistbolag omvalde styret

■Södra Brändö turistservice Ab har omvalt sin styrelse, bestående av ledamöterna **Leif Eriksson** och **Gun Åkerberg** samt ordförande **Dan-Ole Åkerberg**.

Landskapsregeringen är den största aktieägaren i Södra Brändö turistservice, och fram till för ett par år sedan hade landskapet en representant i bolagets styrelse.

– Vi kontaktade dem och försökte locka med dem igen, men det var de inte intresserade av. Vi kör på, vi tre, säger Dan-Ole Åkerberg. (th)

Ingen ledig mark för fiskodling

■**LUMPARLAND.** Företaget Effector Scandinaiva AB har skickat en intresseförfrågan till Lumparlands kommun gällande lediga markområden för en landbaserad fiskodling och -industri.

Styrelsen konstaterade vid sitt senaste möte att inga lämpliga områden finns lediga i kommunen för den typen av verksamhet. (mt)

Sex vill bli kommuningenjör

■Sex personer har sökt platsen som kommuningenjör i Finström. De sökande är **Tommy Andersson**, **Lars-Erik Danielsson**, **Leif Andersson** och **Conny Eklund**, samtliga från Finström, samt **Markus Metsola** och **Henrik Lundén** från Jomala.

Kommunstyrelsen ska begära utlåtanden från de tekniska och byggnadstekniska nämnderna. (th)

■**Verktyg** har stulits från en byggarbetsplats i Mariehamn under natten mot tisdagen.

Dop

Karl Rikhard Sundblom döptes i lördags, den 14 oktober, i hemmet i Jomala. Föräldrar är Taava Perelä och Patrik Sundblom i Jomala Torp.

Marius Marco Jokinen döptes i lördags, den 14 oktober, i Mariehamn. Han är son till Annette Elisabet Pettersson och Jan-Marco Juhani Jokinen i Mariehamn.

Vi firar

0-15-åringar

Johannes Lindman i Mariehamn fyller 4 år i dag, den 17 oktober. Han gratuleras av farmor och farfar.

Therese Söderlund i Jomala fyller 12 år i dag, den 17 oktober. Grattiskramar från mamma, pappa och Gustav.

Biskopsvigning i Pernå kyrka

Från domkapitlet meddelas att kyrkoherden i Jomala församling, prosten **Joe Brandt** har avlagt högre pastoralexamen.

Församlingspastorn i Ma-

Nygifta

Fredagen den 13 oktober vigdes i Statens ämbetshuset i Mariehamn **Åsa Marie Lönnblad** och **Stefan Erik Eriksson**, båda från Jomala. Det gemensamma efternamnet blir Eriksson. Vigseln förrättades av häradsskivare Sirja Boman.

Gratulerar

60 år

Christina Sjöblom
Namn: Christina Sjöblom, f Ståhlman.
Född: den 23 oktober 1946 i Jomala.
Bor: i Föglö Degerby.
Yrke: leg sjuksköterska, servicehemsföreståndare.
Familj: maken **Robert**, döttrarna **Tina** med sambo **Mats** och barnen **Amanda** 9 år och **Emilia** 7 år, och **Therese**.
Födelsedagen: firas söndagen den 22 oktober med öppet hus hemma på Christinelund från klockan 14. I stället för blommor och presenter önskar Christina att man kommer ihåg något välgörande ändamål som exempelvis en annan 60-åring, FN:s barnfond UNICEF vars kontonummer är Nord-
ea 152930-87.

60 år

Bördis Jansson
Namn: Bördis Jansson, f Backfolk.
Född: den 20 oktober 1946 i Finström.
Bor: i Mariehamn.
Yrke: arkivbiträde på Ålands landskapsarkiv sedan 21 år tillbaka.
Familj: maken **Kaj**, barnen **Niclas** och **Camilla** med familjer i vilka ingår fem barnbarn.
Födelsedagen: firas på resa till Italien.

85 år

Östen Schultz
Namn: Östen Schultz.
Född: den 19 oktober 1921 i Åbo.
Bor: i Rosengård, Godby.
Yrke: pensionerad tandläkare.
Familj: änkeman efter **Ulla** f Sundell, barnen **Harriet**, **Monica** och **Gustaf** med familjer.
Födelsedagar: firas i familjekretsen och med kaffe på Rosengård.

Döda

Signe Danielsson
Signe Linnéa Danielsson f Nordberg, från Mariehamn, avled den 11 oktober 2006. Hon var född den 16 juli 1912 i Övermark och var änka efter **Gunnar** Danielsson. Närmast sörjande är dottern **Signhild** med familj, samt sonhustrun **Hannele** med familj.

Missionärer tar avsked

■Jomala församlings missionsfamilj under många år, **Rolf** och **Annika Steffansson**, gör sin avskedsvisit i församlingen inkommande helg. Familjen Steffansson har varit Finska missionssällskapets missionärer i Tanzania. De senaste åren har Rolf haft ledaruppgifter i Tanzanias lutherska kyrka. – Familjen har flera gånger besökt Jomala församling så det

■**Fiskebåten Carita** har införts i det åländska fiskefartygsregistret, och ägaren **Gunnar Karlström** har fått rätt till yrkesfiske på landskapets vatten vid Flatö, Boxö, Länsmansgrund och Björkör.

Stolta föräldrar till Alexandra som föddes den 3 oktober på Södersjukhuset i Stockholm, är Anna och Fredrik Lemmel. Dottern vägde 3.620 gram och var 50 cm lång när hon föddes. Anna är dotter till Britt-Marie och Nils Lundberg i Mariehamn.
Foto: PRIVAT

OBS! Det händer

TISDAG 17.10

Dagens namn
● Kom ihåg att gratulera **Saga** på namnsdagen.

Bio
● **Bio Savoy kl 19.30.** "Miami Vice". F-11. Filmen fick tre stjärnor när den recenserades i Nya Åland.

Möten kring konst
● **Ålands konstmuseum kl 18.00.** Psykiater Nils-Gustaf Eriksson samtalar med utställningskurator Kaj Martin från Amos Anderssons konstmuseum.

Nöje
● **Arkipelag nattklubben kl 22.00.** Bar dj.
● **Parks bar kl 21.00.** Blandad musik från baren.

Skogskväll
● **Hammarland Hammarbo kl 19.00.** Information om aktuellt inom skogsbruket.

Teater
● **Lemland Granboda Pellas kl 19.00.** Soppteatern visar "Blinda fruen och pigan hennes" av Joel Pettersson. I rollerna Jan-Erik Berglund, Erica Jansson, Mathilda Pettersson, Desirée Wilén och Elisabeth Överström. Regi Synnöve Westerberg. Sista föreställningen.

Tv
● **FST5 kl 20.20.** Fritidsmagsinet Strömsö.

här besöket blir en avskedsvisit som missionsfamilj, uppger kaplan **Roger Syrén**. Numera är Rolf Steffansson kyrkoherde i Pernå församling. På söndag predikar han i högmässan i Jomala kyrka och därefter blir det avskedskaffe i församlingshemmet tillsammans med missionsfrivilliga och alla missionsintresserade. – Vilka som blir församlingens nästa missionsfamilj är ännu inte klar, berättar Roger Syrén.

Färskrökt fisk ur Strömsös nya rökugn blir det idag. Michael Björklund tillreder en svamp- och potatis-kompott till siken. Johan och Matias bygger rökugnen och åker ut på fisktur med yrkesfiskarna Jarl och Ove Kaarto. Lee fortsätter inreda westernhörnan med månlampa och en stickad matta och Elisabeth åker till Åbo för att prova på stenåldersfiske. Programledare är Matias Jungar.

ONSDAG 18.10

Dagens namn
● Kom ihåg att gratulera **Lukas** på namnsdagen.

Bio
● **Bio Savoy kl 19.30.** "Miami Vice". F-11. Filmen fick tre stjärnor när den recenserades i Nya Åland.

Föreläsning
● **Nordens Institut på Åland Elverksg. 10 kl 19-21.00.** Den isländska designern Steinunn föreläser, på engelska, om "Personlig stil i internationell miljö" samt berättar om sin period hos Calvin Klein och Gucci med mera.

Kvinnors rösträtt 100 år
● **Stadsbiblioteket kl 18.30-20.00.** Samtalskvällar kring moderna kvinnliga författare eller kvinnoöden. "Kvinnoroller". Linn Ullman; Ett välsignat barn, Hanne-Vibeke Holst; Kungamordet, Inger Alfvén; Mandelkärnan och Linda Olsson; Nu vill jag sjunga dej milda sånger.

Nöje
● **Arkipelag nattklubben kl 22.00.** Dj Tony..
● **Parks bar kl 21.00.** Nik Kotzev.
● **Dinos bar kl 22.00.** Made in Thailand.

Barn och brandmän skyddas från snö

■**LUMPARLAND.** Kommunstyrelsen i Lumparland beslöt vid sitt senaste möte att installera snörrasskydd i kommunen. Barnen vid daghemmet Videungen samt de aktiva vid Lumparlands frivilliga brandkår går en säkrare vinter till mötes. (mt)

Kom ihåg

Lumparlands marthaförening: Möte i Martharummet tisdag 17.10 kl 19.00.

Mariehamns pensionärsförening: Välkomna också nya MPI:are på födelsedagsfest på onsdag kl 14. OBS! I Margaretagården. Mycket musik och sång med Moderatokören och Kjell Frisk. Rosor och kramar åt "Födelsedagsbarnen" som är rekordmånga. Mirjam Öhberg berättar om en resa. Lotteri för fadderbarnen.

Folkhälsan på Åland: Vattengymnastik för gravida i Folkhälsans Allaktivitetshus. Onsdagar kl16-17.00. Anmälan till Folkhälsans kansli, 17 430.

Mellersta Finströms marthaförening: Månadsmöte onsdag 18.10 kl 19.00 hos Anne-Maj.

Allsvensk samling på Åland: Filmförevisning om konstnären Albert Edelfelts tid i Paris och hemma i Finland torsdagen den 19 oktober kl.18.30 i Ålands museums filmsal. Filmen utgår från Edelfelts brev till sin mor. Allmänheten välkommen.

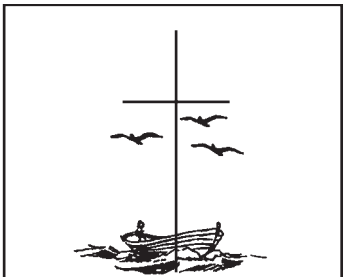
Ålands ungdomsförbund: Medlemsföreningar och styrelse, kom ihåg att anmäla er till Helsingforsresan senast på fredag!

ÅBSK: Agilityträningen i Sleipners ridhus börjar söndag 5.11. Sista anmälningssdag 23.10 till Gerda Johansson tfn 31 308/gerda. peter@vantenn.net

Fri från narkotika: Anhörighetsträff måndag 23.10 kl 19.00 på Skravvägen 8.

Mariehamns pensionärsförening: Bouléspelandet börjar onsdag 1.11 kl 13-15.00 i Baltichallen. Alla hjärtligt välkomna.

DÖDA

Vår käre

Nestor Ferdinand Jansson

* 19.01.1908
† 08.10.2006

I ljust och tacksamt minne bevarad

*När jag blev trött
av levnadsåren
Och tanken,
handen inte orkar mer.
När ögat ej får se den
sköna våren
och foten ingen stadga ger,
då ber och tackar jag min Gud.
Hör aftonklockan bringar bud
att vilans stund är kommen.*

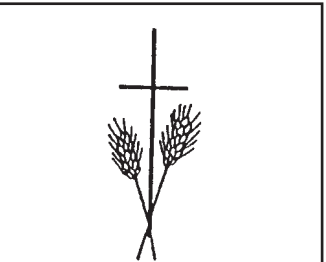
Britta och Hans

*Vi binder en krans av minnen,
de vackraste och finaste vi har.
Vi vet att de aldrig skall vissna
hos oss är Du alltid kvar.*

**Åke med familj
Johan med familj
Lars med familj**

Jordfästningen äger rum i Kökar kyrka söndagen den 22 oktober kl. 15.00. Därefter minnesstund i församlingshemmet vartill alla vänligen inbjudes.

DÖDA

Vår käre

John Snällström

* 4.7.1924
† 9.10.2006

*Du somnade stilla
när färden var slut
Från allt vad Du lidit
Du nu vilar ut.*

Martha

**Ann-Christin och Börje
Johnny, Cissy, Ellen o. Ivar
Marie
Syster Maria
Övrig släkt och vänner**

Jordfästningen äger rum i Föglö kyrka söndag 22.10 kl. 13.30. Därefter minnesstund på Enigheten vartill alla vänligen inbjudes.

100 ord
från din förening

redaktion@nyan.aland.fi

Rädda Barnen

■ Rädda Barnen på Åland håller höstmöte i stadsbiblioteket i Mariehamn torsdagen den 26 oktober kl. 18.30. Mötet inleds med stadgeenliga förhandlingar.

Därefter berättar **Justina Donielaite** från Fredsinstitutet om projekt Girl Power, tjejgruppsverksamhet i Litauen. Vi får också lyssna till Leo Löthmans reflektioner från senaste hjälpsändning till Kelme. Välkomna!

Regnbågsfyren

Åländska Gayföreningen Regnbågsfyren höll årsmöte den 28.9 och godkände verksamhetsplanen och budgeten för verksamhetsår 2006-2007. Till nu styrelse valdes ordförande **Mikaela Kjeldsen**, sekreterare **Tomas Henriksson**, viceordförande **Lina Antman**, kassör **Tage Lindfors** och webbansvarig **Maria Jaskari**. Kom med och bli stödmedlem eller medlem i Regnbågsfyren för verksamhetsår 2006-2007, eller förnya Ert medlemskap.

Medlemsavgiften är 12 € för ordinarie medlemmar och 8 € för stödmedlemmar. Beta in medlemsavgiften till Nordeas konto 163030-12864 och meddela oss sedan Era kontaktuppgifter per mejl (info@regnbagsfyren.com) eller brev (VEsplanadgatan 12A Mariehamn) så postar vi medlemsutskick och medlemskort till Er.

Regnbågsfyren har öppet varje tisdag kl.19-21.00 i sin lokal på Kaptensgatan 18. Alla kön, läggningar och åldrar är varmt välkommen! Hälsningar med många röda hjärtan från Regnbågsfyren.

Mariehamns pensionärsförening

På onsdag kl. 14.00 samlas MPF:s nya och gamla medlemmar till födelsedagsfest i Margaretagården. Alla hälsas hjärtligt välkomna men speciellt välkomna är naturligtvis födelsedagsbarnen, som uppvaktas med rosor och kramar. **Mirjam Öhberg** berättar om sin resa till St Petersburg. Moderatökören sjunger. Men också allsång, som leds av **Kaj Sandholm**. **Lita Gustafsson** spelat solo på flöjt men spelar också med Moderatökören.

Vi skall utse höstens motionär. Lotteri till förmån för vårt fadderbarn **Alphonse Oloo**. Det blir kaffe med bakelse! Viktig MPF-info om höstens verksamhet.

Allsvensk samling

Föreningen Allsvensk samling hade på sitt årsmöte, i samarbete med museet, föredrag av historikern **Göran Selén** från Borgå som visade sin film om konstnären Albert Edelfelts tid i Paris och hemma i Finland. Filmen utgår från Edelfelts brev till sin älskade mamma. Filmen visas torsdagen den 19 oktober kl.18.30 i Ålands museums filmsal.

Föreningen planerar också att hålla traditionsenlig svenskadagsfest på Röda Korsgården den 6 november kl. 18.30. Allmänheten är varmt välkommen till både filmvisningen och svenskadagsfesten.

Anders Rundberg köper Cainby Ab

Efter noggrant sållande bland intressenterna har **Börje, Birgit och Jenny Carlstedt** sålt familjeföretaget Cainby Ab till **Anders Rundberg**, vd för **Anite Travel Systems**.

– Det känns bra att veta att allt kommer att fungera och att alla har sina jobb kvar, säger **Börje Carlstedt**.

Börje och Birgit Carlstedt har under tre års tid försökt sälja bolaget, och intressenter har inte saknats. Flera gånger har man varit mycket nära försäljning men "fallit på mållinjen", som Börje Carlstedt uttrycker saken.

– Vi har också tackat nej till en hel del intressenter som inte ordentligt kunnat redogöra för vad de vill med bolaget. Och vi har kontaktats av rena slaktare, sådana som vill sälja av bolaget i bitar, säger Börje Carlstedt.

Carlstedts första prioritet har dock inte varit att få maximalt betalt för Cainby. Deras ambition var att hitta en erfaren och framåtsträvande åländsk köpare, som vill fortsätta driva bolaget och säkra arbetsplatserna för de 16 medarbetarna.

Lämplig köpare

En sådan köpare anser de sig ha funnit i Anders Rundberg.

– Han är en kompetent entreprenör, mycket lämplig att driva Cainby vidare och utveckla det, säger Börje Carlstedt.

Att man hittade honom är till stor del Ålands Handelskammars vd **Johan Erikssons** förtjänst.

– Anders Rundberg visste nog vilka vi var, men han visste kanske inte exakt vilken typ av teknikföretag Cainby är. Johan Eriksson har varit mycket behjälplig med information och med att ordna

Lämnar över. Cainby tillverkar bland annat skyltar och datorstyrda informationssystem. Börje Carlstedt, hans förra hustru Birgit Carlstedt och deras dotter Jenny Carlstedt säljer nu familjeföretaget.

kontakter, säger Börje Carlstedt.

"Värt att gå vidare"

Anders Rundberg ger flera skäl till att han blev intresserad av Cainby.

– Företaget har delvis samma målgrupp som Anite Travel Systems i och med att det jobbar mot rederier, och där har jag kontakter sedan tidigare. Sedan är ju Cainby ett bra bolag som är värt att gå vidare framåt, säger han.

● Hur vill du utveckla Cainby?

– Det finns idéer och visioner, men det är lite för tidigt att ge konkreta exempel

ännu. Målsättningen är att gå vidare och förhoppningsvis kunna anställa fler.

Känns rätt

Börje Carlstedt stannar kvar som vd fram till årsskiftet. Därefter tas vd-posten över av **Sten Borenius**, med ett förflutet hos Anite Travel Systems.

– Jag fyller 65 om några dagar och känner mig väl inte direkt lastgammal för det, men det finns annat som lockar. Jag kommer att ha mycket att pyssla med här ute på Föglö, säger Börje Carlstedt.

Han och Birgit Carlstedt

har ägnat över 30 år åt att bygga upp Cainby från grunden.

● Känns det vemodigt att sälja familjeföretaget?

– Inte alls. Man inser ju att en dag ska det ta slut, och det är bättre att få det här gjort innan man är alltför gammal. Vi har ju också haft tre år på oss att smälta det, och nu är det bara skönt att det är klart. Det känns bra att veta att allt kommer att fungera och att alla har sina jobb kvar.

TOMMY HARNESK
tommy.harnesk@nyan.ax
tfn 528 452

Anites vd Anders Rundberg kan ännu inte konkretisera hur han vill utveckla Cainby. Men målsättningen är att gå vidare och förhoppningsvis nyanställa. Arkivfoto: **TOMMY HARNESK**

Mariepark-konflikten:

Ändringar i stadsplanen föreslås

Stadsplanenämnden har berett ett förslag till ändring i Mariehamns stadsplan, som ska möjliggöra Marieparks verksamhet.

I våras bedömde Högsta förvaltningsdomstolen att Marieparks miljötillstånd strider mot stadsplanen. Därmed har parkens utomhuskonserter inget miljötillstånd, och landskapsåklagare **Jens-Erik Budd** har slagit fast att verksamheten är olaglig.

Stadsstyrelsen har därför fått i uppdrag att ändra stadsplanen så att Marieparks verksamhet kan möjliggöras. Stadsplanenämnden har nu berett ett utkast till ny stadsplan.

Enligt förslaget får ljudnivån vid fastboende grannars tomtgränser inte överstiga 65 decibel A från söndag till torsdag mellan klockan 08.00 och klockan 22.00. Samma decibelgräns gäller mellan 08.00 och 23.00 på fredagar och lördagar.

Tillfälliga evenemang

Från söndag till torsdag mellan 22.00 och 08.00, och fredags- och lördagsnätter mellan 23.00 och 08.00, får ljudnivån inte

överstiga 50 decibel A.

Som jämförelse kan nämnas att normal samtalston håller cirka 60 decibel A.

Högre decibelnivåer kan tillåtas vid tillfälliga publikevenemang utomhus mellan 22.00 och 02.00, om detta medges av stadsstyrelsen.

Stadsplanenämnden hade begärt in ett utlåtande från Marieparks ägare **Dennis Jansson**. I yttrandet framhåller han att decibelgränsen kunnat sänkas med cirka 10 decibel utanför området, efter att ett bullerplank satts upp. "Med beaktande av bullerplanket samt andra tekniska åtgärder klarar verksamheten av att hålla 65 decibel vid närmaste tomtgräns", skriver han.

– Men yttrandet kom in så pass sent, så beredningen var redan klar, säger stadsplanenämndens ordförande **Roger Jansson** (fs).

Begränsad trafik

Stadsplanenämnden har även sett över de trafikstörningar som orsakats vid större tillställningar. Därför innehåller förslaget även förbud mot att köra in från Möckelöbrinken, och

I våras bedömde Högsta förvaltningsdomstolen att Marieparks miljötillstånd strider mot stadsplanen.

infart föreslås bara tillåtas från hamnen.

Förslaget har skickats till tekniska nämnden, miljöprövningsnämnden och Mariepark, och stadsplanenämnden hoppas få in deras synpunkter senast den 10 november.

Samtidigt förbereder polisen en brottsutredning mot Dennis Jansson. Mariepark polisanmäldes flera gånger i somras för att man ordnat konserter utan miljötillstånd. (th)

SPELA BINGO med lyckotavla

På PAF Casino
på Torggatan 14
alla **TORSD.** kl. 19

- 5 raders BINGO
- Lyckotavla, vinster 34€ - 336 €
- Kvällens poängplockare: 3 kg kaffe och 1,5 kg kaffe

Villavisning

Vi visar vårt populära 1 1/2 planshus Pihlajatar
101,5 m², 3 rum och kök
Onsdag 18.10 kl. 18-20 och söndag 22.10 kl 13-15

Dalgränd, Mariehamn

HÄMTA PRISLISTA PÅ WWW.ALVSBYTALO.FI

LOKALKONTOR: STORAGATAN 18, TEL. 22 725 EL. 0400 515 831, 040 590 8333

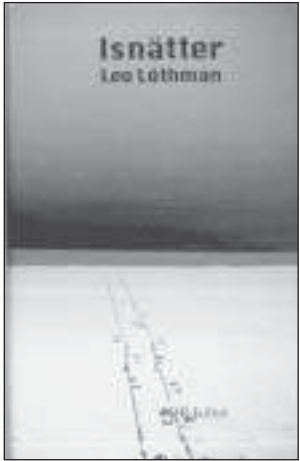
LÄGRE KOSTNAD - RIKARE LIV

Starkt skärgårdsdrama

Löthmans nya roman återkallar händelser för hundra år sedan

Ny bok

Leo Löthman: "Isnätter", roman, PQR-kultur 2006. 300 s.

Att, som Leo Löthman i den roman som utkommer i dag, bygga en fiktiv berättelse på verkliga händelser är inget ovanligt. Men det har sina sidor.

Jag skall genast säga att jag tycker att författaren ändå lyckas bra med sitt romanbygge. Av ett dramatiskt mordfall i den åländska skärgården för snart hundra år sedan har han skapat en läsvärd och engagerande berättelse.

Namns nämnande

Att Löthman har verkliga händelser som grund för sin roman har föranlett honom att förse berättelsen såväl med ett förord som med en epilög. I förordet förklarar han varför han valt att använda riktiga namn såväl på miljön, några små holmar utanför Jomala Djurvik, som de huvudpersoner som i tiden var inblandade i de verkliga händelserna.

Han försvarar sitt val med att det i ett litet samhälle ändå "blir främst hyckleri och genererar onödiga gissningslekar att manipulera med namnbyten och ytliga förändringar i terrängen". Enligt Löthman knäcker de initierade ändå koderna och för övriga läsare saknar det betydelse.

Efter att ha läst boken och den faktakomplettering som epilogen ger känns Löthmans vägval försvarbart, men oproblematiskt är det ändå inte. Trots att det gått bortåt hundra år sedan händelserna utspelade sig, gott och väl tre generationer, så kan man ändå fundera över hur mycket av det fiktiva i ett romanbygges karaktärsbeskrivningar och intrig skall tillskrivas de personer som figurerar med namns nämnande.

Att verkliga personer förs in i romanintriger är, som sagt, inget ovanligt, men oftare handlar det kanske om en

Författare. Leo Löthman har skapat en romanintrig kring ett, på sin tid mycket uppmärksammat, morddrama i den åländska skärgården. **Foto: JONAS EDSVIK**

Churchill, en Roosevelt eller en Mannerheim.

Erik Wahlströms sucéroman "Den dansande prästen", som kom härom året, handlade ju om Uno Cygnaeus, men även han är ju en känd historisk person och dessutom hämtad längre tillbaka i tiden. Inte att jämföra med torpare och bönder i en avkrok på Åland. **Kjell Westö** valde en annan väg i sin senaste roman "Där vi en gång gått" och gjorde sina huvudpersoner, som bland annat var involverade

i inbördeskrigets våldsdåd, fiktiva.

Stark skildring

Detta inledande resonemang i namnfrågorna skall dock inte skymma att det är en stark berättelse som Leo Löthman gestaltar i sin roman. Den handlar i grunden om de hårda villkor som gällde för utskärslivet ännu långt in på förra seklet.

Ingen skall förledas att tro att de människor som befolkade karga väderbitna skär i Ålands och andra skärgårdar

vid den tiden hade slagit sig ned där för den vackra naturens skull. Det var överbefolkning, brist på jord och arbete

som drev människor att söka sin utkomst i skären. Ibland med bättre och ibland med sämre framgång, men för det mesta under hårt arbete och strapaser.

Att det fanns klara skillnader mellan skärgårdens torpare och de besuttna bönderna i byarna på fasta Åland kommer med önskvärd tydlighet fram också i Löthmans roman. När skvallret går är det

inte utskärsborna som har de giftigaste tungorna.

Försonande drag

Att författaren känner starkt för fiskartorparna i deras utsatta position framgår klart. Det är en kärleksfull skildring han ger av dem och deras hårda liv.

På samma sätt som omständigheterna på de små holmarna tvingar deras inbyggare att överse med sådant som inte skulle gå för sig i städer och byar uppåt land ser författaren hos sina romangestalter såväl negativa som positiva, eller åtminstone försonande, drag.

Det gäller till och med den man, skicklig i sina händer och ofta omtänksam, som efter hand visar allt mer av sin dubbelnatur och utsätter sin närmaste omgivning för handlingar som småningom leder till hans egen våldsamma död. Han blir "dubbeltorpare" på två holmar för att hjälpa, men också utnyttja, några ensamma kvinnor i deras utsatthet.

Förståelsen omfattar givetvis i ännu högre grad kvinnorna, som till slut inte ser någon annan utväg ur sin belägenhet än att röja mannen från grannön ur vägen, och den yngling som de lyckas få som medhjälpare.

Väl sammanhållen

Leo Löthmans berättarförmåga kommer verkligen till sin rätt när han gestaltar såväl miljöer som människor i den här berättelsen. Inte minst hans mödolösa sätt att använda åländska dialektala uttryckssätt ger skildringen fart, färg och märke.

Sällan har jag läst en så väl sammanhållen text av Löthman som denna. Det avsnitt där författaren gör en plötslig utvikning och berättar om Grigorij Rasputins liv och död i det samtida Ryssland faller dock lite ur ramen, så kvinnokarl även denna märkliga man var.

Man får då och då under läsningen påminna sig om att det handlar om en romanberättelse, de autentiska namnen och faktabakgrunden till trots.

Men epilogen med tidningsreferat, sagesmäns hågkomster, samt tingsrättens utslag och de mordåtalades domar, som skärps i hovrätten för att sedan väsentligt mildras i högsta instans, visar att Löthmans romanbygge ändå står på en stadig stenfoot av verkliga händelser.

JAN KRONHOLM
jan.kronholm@nyan.ax
tfn 528 466

notiser

Ålandsforskarna och Ålands

emigrantinstitut höll i lördags ett gemensamt månadsmöte i Ålands museum. Författaren **Karl-Gustav Olin** från Jakobstad var inbjuden för att presentera sitt senaste bokprojekt om finlandssvenskarna i Nya Sverige i Nordamerika. På mötet berättade han särskilt om de ålänningar som antingen blev deporterade dit eller reste dit. Hemort framgår emellanåt i besättningslängderna. Över 60 personer lyssnade på föredraget. De som inte fick plats i filmsalen satt utanför och lyssnade.

– Mötet var mycket intressant och lyckat, rapporterar Ålandsforskarnas ordförande Conny Andersson.

I Nya Åland ingick en intervju med K.G Olin om hans aktuella bok tisdagen den 10 oktober. □

Spelmansstämman var det på lördag

kväll på Breidablick i Finström. Trots att tillställningen kolliderade med aktiviteter på flera andra håll kom en publik på ett femtiotal, berättar **Ragnar Boman** som är spelledare för gruppen Spelevinkarna. Även Ålands spelmansgille, som från i höst leds av **Christina Johansson** och Barnfiolen, ledd av **Marita Sandström**, uppträdde.

Stämman inleddes med ett avsnitt med allspel där alla spelmän framträdde tillsammans, medan grupperna sedan framträdde var för sig.

Efter programmet blev det kaffeservering.

Enligt Ragnar Boman var stämningen god och nu planerar man för julmusik, bara man hittar en lämplig kväll. □

Vokalgruppen Rajaton

och Sinfonia Lahti kommer den 1 november ut med en skiva med de populäraste Abba-låtarna. "Rajaton sings Abba with Sinfonia Lahti" heter skivan som hunnit väcka stort intresse redan innan den utkommit.

Vokalgruppen och symfoniorkestern har redan hunnit turnera med materialet och över lag dragit utsålda hus. Skivan produceras av Leri Leskinen och **Jakko Kuusisto**. Det är också Kuusisto som leder orkestern. För Abba-kompet är orkestern förstärkt med pianisten **Iiro Rantala**, basisten **Kalle Chydenius**, trumslagaren **Sami Kuoppamäki** och gitarristen **Juha Lanu**. I tre nummer sjunger Rajaton a cappella.

Vokalgruppen Rajaton som består av sex sångare grundades i Helsingfors år 1997. Gruppen har också sjungit på Åland. För ett drygt år sedan drog gruppen fullt hus när den framträdde i Finströms kyrka under konsertserien Katrina. □

Åländsk bokmessa hålls i november

Förberedelserna inför höstens åländska bokmessa är i full gång. Mässan hålls i år lördagen den 11 november kl 11 -16 i Ålands lyceum, meddelar den arbetsgrupp med Katarina Gäddnäs-Karlsson, Gunnar Ekelund och Gunnar Johansson som förbereder årets mässa.

I dagarna går en inbjudan till

mässan ut till över 300 författare, musiker, föreningar, företag och massmedia. Man hoppas att så många som möjligt skall komma till mässan för att sälja och marknadsföra sina böcker, skivor, vykort, kartor och annat material.

Liksom tidigare år har också författare möjlighet att inför publik prata om sina böcker och sitt författarskap under mässan. Den delen av programmet kom-

mer i år att ledas av Katarina Gäddnäs-Karlsson och Gunnar Ekelund.

En författare som redan visat intresse att komma till mässan är **Agneta Ulfäter-Troell** från Sverige, tidigare bosatt på Åland.

Atos Wirtanen

Under bokmässan brukar också någon tidigare författare uppmärksammas och i år har turen

kommit till Atos Wirtanen, född i Saltvik för 100 år sedan.

Jubileet har inte alls uppmärksamats på Åland så det passar ju bra att göra det på bokmässan. Preliminärt har **Lars D Eriksson** lovat att komma och hålla ett föredrag om Wirtanen och hans författarskap. Han var personligen bekant med honom.

Litteraturboom

Enligt mässarrangörerna upplever den åländska litteraturen

en verklig boom just nu. Under året har ett 40-tal böcker och tidskrifter utkommit som skrivits av ålänningar eller behandlar Åland.

– Det betyder att den åländska litteraturen är väl värd att uppmärksammas under en dag och förutsättningarna för att höstens åländska bokmessa såsom tidigare skall bli en lyckad tillställning är därför mycket goda, skriver arbetsgruppen i ett pressmeddelande. (jk)

Suggestivt med Ulvens döttrar

Gav konsert. Ulvens döttrar gav konsert i Önningenbymuseet på söndagen. Från vänster Isabella Sarling, Johanna Grüssner och Ella Grüssner Cromwell Morgan.
Foto: MARTIN HÖGSTRAND

Musik **Konsert**
Ulvens döttrar, söndag den 15 oktober i Önningeby museum. Textläsning: Lillemor Grüssner. Rysk folkmusik, egna kompositioner, tonsatta texter skrivna av bland andra Valdemar Nyman och Carina Karlsson.

Musik som har sin härstamning i många stilar och tidsåldrar kan ibland få en något ambivalent prägel; liksom ett skapande som utgår från flera uttalade förebilder och genrer samtidigt. Det finns i sådana fall risk för en något opersonlig prägel, för ett vacklande i uttryck och färgton vilket förtar det autentiska återgivandet. Stilar som står och trampar i olika

färgskalor och skolor är inte ovanliga; och ibland når de endast till ett uttryck där ingenting blir helt övertygande eller helgjutet.

Influenser
Trion Ulvens döttrar har i sin musik influenser från en mångfald av epoker och stämningar. Den använder sig av en mycket varierande orkestrering - till exempel tamburin, bjällror, mungiga, didgeridoo, nyckelharpa och koskälla; och instrumenten varieras friskt och frejdigt. Tontrycket är från jazzen, rocken och orienten, och har hela tiden en närhet till fornnordisk musik och folkmusik. Det är ett traditionellt material som präglas av

medlemmarnas preferenser.

I söndags stod det klart att trion i sina egenhändiga och långt utarbetade arrangemang är mycket säker. Musiken som Ulvens döttrar spelar skapas ur en suggestiv atmosfär som är trolsk och mörk; så som ljudbilden i ottomanska marscher och vikingamusik. Den fantasieggande och pockande repertoaren förutsätter ett växelspel mellan detalj och helhet, som i österländsk ornamentik, där man plötsligt är indragen i de mest intrikata mönster och helheter; på samma gång rusigt och överdådigt.

Inte överlastat
I allmänhet kanske man i Ul-

vens döttrars fall skulle kunna föredra en mer ålderdomlig instrumentering, kanske fiddla framför fiol, kanske lite mer av didgeridoo och borduntoner. Detta för ge musiken en stabilare och mer autentisk underbyggnad.

Kanske sådant i synnerhet är av vikt hos musik med härstamning i tidigare åldrar. Här kommer det mesta emellertid till sin rätt och ger karaktär till musiken; såväl rasseffekter som den rungande åsktrumman. Ingenting är överlastat.

Konserten i söndags interfererades också av textläsning med **Lillemor Grüssner**. Det rör sig om en stundom

revolutionär naturlyrik från skärgården av Valdemar Nyman och **Carina Karlsson**; och ett förskräckligt domstolsprotokoll från 1666. Det senare är ett material som ligger till grund för Karlssons debutdiktsamling. De för vår tid avlägsna förban- nelseerna över vidskeplighet och trolldom bär en mycket olycksbådande klangfullhet.

Det var i söndags som om ett dunkelt kommande regnoväder fanns vid horisonten. Och därför var de mer joviala melodislingorna passande som mellanakter, som en kontrast till åskmullret; kanske mest därför att den märkliga, medeltida och arabisk-islamska färgklangen

stundom förtjänade att hållas tillbaka.

Intressant
Det är inte fel att säga att den brokiga mångfalden av impulser är intressant. Ulvens döttrar har gjort ett gott arrangemang och framförande. Den musikaliska rekvisitan stör endast i den mån musiken blir allt för förklarad, som om sångerskorna var lite för skickliga på att sjunga, eller för att arrangemangen ligger för långt ifrån verklig medeltida musik.

Det rena porlande uttrycket, i mycket hämtat från åländsk natur och kultur, är dock mycket smakfullt och vackert.

MARTIN HÖGSTRAND

Kulturting på Eckerö

Nordiska ministerrådets skärgårdssamarbete ordande under veckoslutet "De tre skärgårdarnas kulturting" på Eckerö.
Tinget planerades och förverkligades i samarbete med Syd kustens land- skapsförbund och med stöd från Svenska kulturfonden i Finland.

Omkring 40 kulturaktiva inom bildkonst, musik, litteratur, teater, museiverksamhet och formgivning diskuterade under tre dagar möjligheterna till ett utvidgat gränsöverskridande samarbete inom kultur mellan skärgårdsbor i Stockholmsregionens, Ålands, Egentliga Finlands och Västra Nylands skärgårdar.

Ett genomgående tema under veckoslutet var samarbetet mellan kulturarbetare och turismnäringen. Veckoslutets program förverkligades i huvudsak i den stimulerande miljön i Posthuset i Eckerö, skriver **Martin Öhman** som är samarbetschef i Nordiska ministerrådets skärgårdssamarbete, i ett pressmeddelande.

I programmet presenterades olika pågående kulturprojekt och nätverkssamarbetet mel-

lan skärgårdsregionerna. Det gavs även information om finansieringsmöjligheter för kulturverksamhet. I grupparbeten behandlades konkret kultursamarbetet inomskärgårdarna, samt även med nya EU-aktuella samarbetsregioner, som till exempel de estniska öarna, Östra Nylands skärgård och Gotland.

Den långa förteckningen på konkreta förslag omfattade bland annat körmedverkan i Taube-festivalen 2007, utnyttjandet av de gamla kustforten för kultur(turistiska) ändamål, tematiserade ödagar där man bland annat med teaterns metoder kunde levandegöra episoder ur öarnas historia, möjligheter för bildkonstnärer att samarbeta med redan etablerade evenemang i skärgården, samt projekt som skulle rikta sig till flickor i skärgården

Upplevelser
– Kulturupplevelser erbjuds deltagarna genom fotografen **Mattias Klums** presentation på Idrottsgården i Mariehamn på fredag kväll och Våra skärgårdars körs konsert i Eckerö på lördag kväll, berättar Öhman.

Under kulturtinget framgick ett stort intresse för ett fortsatt

och utvidgat kultursamarbete mellan skärgårdsområdena. Vid sidan om nya projekt ansåg deltagarna, enligt Öhman, att det behövs en projektberoende kontinuitet i samarbetet och nordiska ministerrådets skärgårdssamarbete hoppas kunna erbjuda denna bas för verksamheten.

– I praktiken skulle detta omfatta ordnandet av ett kulturting varje höst, organiserandet av en gränsöverskridande plane-

ringsgrupp för kultursamarbete samt hjälp med att få fram information om skärgårdskultur på webben. Beroende på den finansiella tilldelningen från Nordiska ministerrådet för år 2007, kunde Skärgårdssamarbetet även bidra med personella resurser för att hjälpa till med projektering och sammanställning av finansieringsansökningar för gränsöverskridande skärgårdskulturprojekt. (jk)

Medis Svenska för inflyttade, fortsättningskurs

Medborgarinstitutet anordnar på uppdrag av Ålands land- skapsregering en kurs i svenska, högre fortsättningsnivå, för vuxna personer som har annat modersmål än svenska. Utbildningen finansieras av Ålands landskapsregering. Kursen riktar sig till personer med relativt goda kunskaper i svenska.

Utbildningen omfattar totalt 22 studieveckor och pågår under tiden 1.11.2006-27.4.2007. Studierna sker på dagtid, 30 lektioner/vecka. Max 13 personer kan antas.

Ansökningshandlingar fås från Medis vid biblioteksplatsen, postadress Styrmansgatan 1, 22100 Mariehamn.

Närmare information om kursen: Kontakta rektor Leena Raitanen, eller bitr. rektor Ann Westerlund (Medis växel tel. 531620). Information om ekonomiskt stöd under kurstiden: Kontakta ams, adress Ålandsvägen 31, tel. 25109 (Gustaf Mattsson).

Sista ansökningsdag: 24.10.2006.

Ålands hotell- och restaurangskola

anordnar kurser och kompetenstester för erhållande av intyg i

Hygienkompetens

Kursen vänder sig till personer som arbetar inom företag i livsmedelsbranschen och som önskar få instruktion och utbildning i livsmedelshygieniska frågor.

Kursplats: Ålands hotell- och restaurangskola

Tidpunkt: Del 1 onsdag 1.11.2006 kl. 8.00 – 12.00
Del 2 torsdag 2.11.2006 kl. 8.00 – 12.00
Enbart tent torsdag 2.11.2006 kl. 11.00 (tentavgift 30 Euro)

Kursavgift: 130 euro per person (inkluderar tentavgift, material och kaffe)

Anmälan: senast den 28 oktober 2006 per telefon 26044 eller e-mail info@ahrs.aland.fi

Närmare information ger Ralf Lindvik per telefon 26044.

Alltid nära dig

17-22.10

Kycklingbröstbit

4/st ca 1,1 kg i marinad

Kariniemi kg **4,99**

Revbensspjäll

..... kg **5,25**

Norsk laxfilé benfri

.....kg **11,75**

Skärgårdsskinka palvad

Dahmanskg **11,90**

Edamerost

ACAkg **6,50**

Åländskt hemvete

300 g (EP 4,50/kg)

ÅLANDS
BAGARN st **1,35**

Kamwienerbröd

60 g(EP 12,00/kg)

ÅLANDS
BAGARNst **0,72**

Potatismos

400 g, dj.fr(EP 3,22/kg)

Oolamin st **1,29**

EXTRA

God betjäning. För dig.

- **Mariehamn:** Citylivs, Klintens Livs, Malins Livs,
- **Brändö:** Einar Holmberg
- **Geta:** Getaboden

- **Föglö:** Föglöbutiken
- **Jomala:** Sven Mattsson
- **Vårdö:** Vårdö Närbutik
- **Saltvik:** Kvarnbo Butiken

PLUSA

MÅNADENS PLUSA ERBJUDANDEN

Satsumer

1,5 kg, påse Spanien

MED PLUSAKORT

(EP 1,00/kg)st **1,50**

UTAN PLUSAKORT

(EP 1,32/kg) **1,99**

Shampion äppel

1,5 kg i påse, Polen

MED PLUSAKORT

(EP 0,66/kg) st **1,00**

UTAN PLUSAKORT

(EP 0,99/kg)st **1,49**

Hushållspapper

Serla, 4 rll, vit

MED PLUSAKORT

(EP 0,44/rll)st **1,79**

UTAN PLUSAKORT

(EP 0,55/rll)st **2,20**

Toalettpapper

Serla, 6 rll

MED PLUSAKORT

(EP 0,29/rll) **1,79**

UTAN PLUSAKORT

(EP 0,33/rll)st **1,99**

Raisio Makuisa fettblandning

370 g

MED PLUSAKORT

(EP 4,29/kg)st **1,59**

UTAN PLUSAKORT

(EP 4,72/kg)st **1,75**

Många hundar på jaktprov

På pass

med Julia Grims

**Jakt
&
vilt-
vård**

Många åländska jakthundar har blivit premierade i jaktprov de senaste veckorna. För retrievers var det årets sista prov medan taxarnas provsäsong bara börjat.

Ålands retrieverförening anordnade jaktprov den 7 och 8 oktober i Sund, Kastelholm. Provet var ett så kallat dubbelprov där hundarna gavs möjlighet att starta både lördag och söndag i samma klass. Hundarna bedöms individuellt och de kan erhålla ett första, andra eller ett tredje pris. Underkända hundar får en nolla.

Benita Sundblom i Ålands retrieverförening rapporterar om resultaten:

13 retrieverar - flat, golden och labrador deltog från Åland, fastlandet och Sverige.

Domare var **Ossi Kähärä** från Noormarkku.

De åländska hundarna fick följande resultat:

Nybörjarklass:

Flat-coated retriever
Lopplådans Zotiga Zorba
"Loppan" ägd av **Marika Palmqvist**, Mariehamn

Lördag andra pris
Flat-coated retriever
Miss Mallorys Bossa Nova

"Nova" ägd av **Liselotte Henriksson**, Mariehamn

Lördag tredje pris
Labrador

Billowhiz Lariam "Lara" ägd av **Grims/Westerberg/Selenius**, Jomala

Lördag första pris, söndag

Till FM. Regerande finska mästaren Nordanbergets Ally är i år igen kvalificerad till FM. Taxen ägs av Jan-Erik Carlsson. Foto: STEFAN ÖHBERG

andra pris. Stiger till Öppenklass

Labrador

Billowhiz Spiritus Forte
"Tuss" ägd av **M. Mäntylä & R. Mansén**, Lemland

Söndag andra pris

Labrador

Searover Cosys Kalaspuff
"Puff" ägd av **Marlene och Bernt Lundberg**, Hammarland,

Lördag första pris, söndag första pris och stiger till Öppenklass

Öppenklass:

Flat-coated retriever

Black Eider's Show Must
Go On"Elsa" ägd av **J-E. Eriksson & A. Mattsson**, Eckerö

Lördag första pris, söndag första pris och stiger till Seg-rarklass.

Labrador

Sea-Croft Meadow Lily
"Lily" ägd av **Carola Selenius**, Lemland

Lördag första pris, söndag tredje pris och stiger till Seg-rarklass

Taxar

Även taxarna har börjat sin jakt- och provsäsong. På fredag och lördag arrangerade Ålands taxklubb ett drevprov som var uttagning för Finska mästerskapen

I FM, som i år avgörs den 12 november i Punkalaidun,

"Lily", ägd av **Carola Selenius** i Lemland, stiger till seg-rarklass. Så här såg det ut vid ett annat retrieverprov när **Denice Björke** (till vänster) överräckte föreningens pris för bästa samarbete mellan förare och hund till **Carola Selenius** och **Lily**. I bakgrunden domaren **Taisto Virtanen**. Foto: PETTER WESTERBERG

deltar tre åländska taxar. De hundar som kvalificerade sig till FM blev Oknös Charlie, som fick första pris med 83 poäng, ägare **Bjarne Johansson**, Föglö, och även Nordanbergets **Dandi** fick första pris med 81 p ägare **Ulf och Annika Donner**, Lemland. Förra årets finska mästare Nordanbergets Ally åker även hon med för att försvara sin titel.

Övriga hundar med första pris (men som inte åker till FM)

Kajsa, 78,67 p, ägd av **Malin Nylund**.

Nordanbergets **Carmen-cita** ägd av **Lars Sundström**.

Marskogens **Laban** 68 p ägd av **Karl-Erik Holmberg**.

Innerstu **Hilla**, 62,5 p ägd av **Trygve Almkvist**.

Oknös **Frida**, 61,57 p ägd av **Evert Paulsson**.

Överdomare på fredagen var **Åsmund Sundberg** och på lördagen **Lars-Erik Hagberg**.

Lillevi Hagberg, sekreterare i Ålands taxklubb, rapporterade om resulatet.

Försäkringar på hemmaplan

Öppnare än någonsin!

måndag–torsdag

8.30-17

Våra nya öppettider: må-to 8.30-17, fr 8.30-16.30

Välkommen in, vi finns här för dig.

ALANDIA BOLAGEN

Ålandsvägen 31, tel. 29 000

www.alandiabolagen.com

LUNCHBUFFÉ

måndag-fredag 11.00-14.00

Tisdag 17.10

Sesam-joghurtmarinerad karré

med avokadosalsa, GH

Fisk- och skaldjurslasagne

Vegetarisk panini

Salladsbord, 3 varmrätter,

kaffe 8,50€

Arkipelag

Strandgatan 31, tel. 24 020

www.hotellarkipelag.com

Begagnade bilar på

Åland

Opel Tigua -05

Medkörd: 26000 km
Sommar + vinterdäck, CD/ radio,
AC manuell, elhissar, elspeglar, ABS
bromsar, fjärrstyrt centrallås, metall-
färg, automatlåda, metallfärg.

Pris: 18.500€

Opel Astra farmare -98
Medkörd: 56.000 km
Pris: 10.900€

Opel Vectra 4D GL+ -00
Medkörd: 104.000 km
Pris: 12.300€

Opel Combo Tour -04
Medkörd: 28.000 km
Pris: 17.300€

Opel Omega Classic -02
Medkörd: 88.000 km
Pris: 20.900€

Saab 900 -93

Medkörd: 183 000 km
Sommar + vinterdäck, radio,
elhissar,

Pris: 5.300€

– Vägen till en bra affär –

BILHALLEN

Elverksgatan 7, Tel *19 800 Fax 527 735
Stanley 527 720, Niklas 527 722

Några råd för genomgång av bilen inför en säsong med snödrivor och vintervägar:

Batteri

Batteriet skall sitta fast och polskorna fastdragna. För batterier som kan fyllas på skall man kontrollera att elektrolytnivån är OK (ca 1 cm över plattorna i batteriet), fyll på med batterivatten om så behövs.

Belysning

Kontrollera att alla lampor är hela. Byt gärna strålkastarlamporna på hösten för att få max ljusstyrka under vintern. Ljusstyrkan försvagas när lampan åldras!

Däck

Kontrollera däckstryck och mönster. Det är krav på att använda vinterdäck vid vinterväglag under perioden 1 december till 31 mars. Mönsterdjupet skall vara minst 3mm för vinterdäck (1,6mm för sommardäck).

Kaross

Gångjärn och lås kan smörjas med olja. Dörrarnas gummilister kan smörjas in med listspray för att minska risken för fastfrysning.

Klimatanläggning

Klimatsystemets A/C-funktion har en viktig funktion att fylla under hösten men även på vintern. Vad många inte tänker på är att systemet effektivt torkar all inkommande luft.

Utrustning

- Skaffa en bra iskrapa som inte repar rutan.
- Kolla varningstriangel och att reservhjulet har tillräckligt lufttryck.
- Kontrollera att verktyg och domkraft är i ordning.
- En ficklampa, en snöskyffel och en reservdunk är bra att ha.
- Köp riktiga startkablar med minst 25mm? kabelarea.
- Bogserlina kan vara bra att ha för att hjälpa andra ur diket.
- Motorvärmare sänker bränsleförbrukningen efter kallstart och bidrar till bättre miljö. Den ger dessutom snabbare uppvärmning av kupén.
- Torkarbladen skall vara i bra skick.

Opel Astra Sport 1,6i 16V farmare -98

Medkörd: 118.700 km

Met.grön, sommar- och vinterdäck, radio
CD, fjärrstyrt centrallås, dragkrok, dim-
ljus fram, fullständig servicebok, 2-ägare,
2 st airbags, ABS-bromsar, el-fönsterhis-
sar, el-justerbara speglar + uppvärmda,
3 st nackstöd baksäte, motorvärmare
+ cupé uttag, takrails m.m.

Pris: 8.900€

Fiat Tipo 1,4 i.e 5d halvkombi -92

Medkörd: 141.700 km
Sommardäck, vinterdäck, Sony
radio/CD dragkrok, servicebok
m.m

Pris: 1.400

DAN'S BIL & solskydd

G. godbyvägen 11,
tfn 018-17325

VW Polo 1,4 Variant -98

Medkörd: 106.500 km

Pris: 7.950€

Opel Corsa 1,8 16v GSI -01

Medkörd: 66.000 km

Pris: 13.900€

Mazda 2 -04

Medkörd: 39.500 km

Pris: 14.900€

Citran Xantia 1,8 sx -99

Medkörd: 98.000 km

Pris: 9.550€

Mazda MPV 2,3 -04

Medkörd: 37500 km

6-personers, Ålandssäld, servicebok, 1 ägare,
ABS, airbags, A/C, antispinnssystem, radio/ cd/
växlare, 4 x elhissar, elbackspeglar, sommar
o vinterdäck på alufälgar, färdator, fjärr c-lås,
tonade rutor, takrails, fabriksgaranti i kraft

Pris: 30.950

BILCENTER
www.bilcenter.ax

Uppgårdsvägen 18
Bilförsäljning: vardagar 9-17, lör. 10-13, tel 12 551
Reservdelsförsäljning: vardagar 8-16, tel 12 552

Vill Du känna dig trygg och säker när Du köper en begagnad bil?

Vi bilhandlare ger Dig den köptryggheten - handla Åländskt!

På kommande i slutet av veckan:

Volvo V70 hk/-01

Medkörd: 120.000 km

VW Golf -03

med AC i nyskick

Medkörd: 95.000 km

Fiat M area 2,0 Weekend 155/20v -00

Medkörd Endast 116.000 km
150 hk maskin, ABS-bromsar, airbag,
fjärrstyrt centrallås, multifunktionsratt, 4 x
elfönsterhissar, elspeglar, elmövr förarstol,
takrails, avtagbar dragkrok, digital stereo, ,
alu-fälgar, dubbade vinterdäck, ålandssäld,
fullständig servicebok.
Pedantvårdad "ferrari" till specialpris!!

Pris: 8.900€

ERbilab

Vikingagränd 1 A 22100 Mariehamn
Tfn 14750 GSM 0400 595 732

Volvo 855 2,3 T-5R -95

Medkörd: 158.000 km

Pris: 16.700€

Ford Focus 1,6 stw Jubileum -03

Medkörd: 40.000 km

Pris: 16.900€

Citroën ZX Reflex Coupé 1,4i -94

Medkörd: 110.000 km

Pris: 2.900€

Volvo S60 2,4 aut. -01

Medkörd : 125 000 km

Sommar-vinterdäck på alu,
radio-CD-Kassett, aut klimat, hel-
läderklädsel, elhissar fram o bak,
elspeglar, farthållare, färdator,
dimljus fram, dragkrok.

Pris: 23.300€

MOTOR • COMPANY
BILHUSET I MARIEHAMN

Västra utfarten
Tel. *5252, Tom Enestam 525 303,
Tony Sommarström 525 309

Bilar med 5 års garanti!

ZEBRA BIL
www.zebrabil.ax

LEDIG ANNONSPLOTS!

Kontakta vår
annonsavdelning
Tel. vxl 23 444 eller
annons@nyan.ax

CHAMPION

VINDRUTETORKARE

DAX

DELAR MED FÖRDELAR

Vikingagränd/Lövdalsvägen. Tel 31 210
vard. 8.30-17.00, lörd. 10.00-14.00

Neste Futura
Europas
renaste bensin
Bäst i test
Håller din motor sotfri

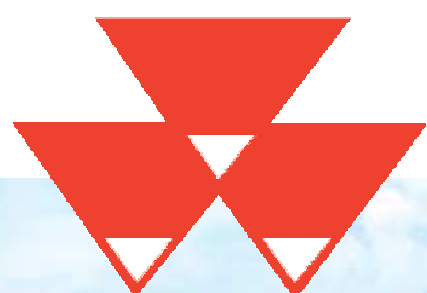

- för en renare miljö -
VÅTRÄ MACKEN
Neste Godby
- hjulen rullar vidare

KÖPTRYGGGHET - HANDLA ÅLÄNDSKT!

HÖSTMARK

onsdagen den 18 oktober. Kaffe med
Korvgrillning kl. 9.00 - 1

MASSEY FERGUSON

SAME

SKIL
POWER TOOLS

Akkuskruvdragare 2004BM **59,90**

Vinkelslip 9780 **99,00**

allt
du behöver
- ändå klöver över!

TULIKIVI
Representant
på plats

P422 1,8 kW
239,00

P5200 2,5 kW
God vibrationsdämpning,
ställbar oljepump
410,00

(Bild)
B405B röjsåg
1,8 kW/2,5 hk,
vikt 8,4 kg
För gräsröjning och skötsel
av ungskog, bekväm sele
som standardutrustning
565,00

P422X röjsåg
Motor 42cc/1,6 kW,
vikt 8,4 kg
För gräsröjning och skötsel
av ungskog, mångsidig
utrustning: trädsklippare,
gräs- och röjklina
samt stadig sele
425,00

GSR 12 VE-2
2 x 2,4 NiCd
199,00

GST 75 BE
650 W
149,00

IXO
45,00

Woodstar
Byggcirkclar

ST 12
2,2 kW, 230 volt
299,00

ST 12
2,8 kW, 400 volt
299,00

Skyddshandskar
4 par **1,00**

Varma, fodrade vinterhandskar i
läder och mocka **9,90**

ALLA
CYKLAR
-25%

SMÅ

ÅLAND
ÅLAND

Ångstrykjä
9,90

Morakniv **1,10**

Mobilgrease
EP2

Mobil
12 x 400 g
25,90

NAD

dopp hela dagen.
6.00. Välkomna!

ISTADS

s everywhere
parti arbets-
äder, vinter-
kollektion

40%

digt prismärkta

lskjortor

... 3 st **20,00**

Rejåla arbetsskor
för herrar

45,00

ord. pris 95,00

49,90

Safety med stålhätta

SMAKPROVER ONSDAG 18.10 KL 10-18

ÅCA/ÅLANDSBAGARN bjuder på smakprov

av sitt nya grahambröd och Bomarsundsost

IA AGENCIES bjuder på smakprov av SCANS rökta kassler

DS SENAP bjuder på smakprov av sina goda senapssorter

Max effekt 1600 W
ångkontroll, värmekontroll,
självrengöringsknapp

Stavmixer

Max effekt
200 W

2 hastigheter,
klinga av rost-
fritt stål, lätt
att rengöra

9,90

Ljung i kruka
1,99 st

ARKET

F:ma
ERIK MATTSSON

GODBY, TEL. 43 250, LANTBRUK 432 542, JÄRNAVD. 432 543

Gäller endast onsdag 18.10

Malet kött
80 % nöt 20 % gris

..... kg **4,99€**

Inre stek av nöt

i bit kg **7,95€**

Rökt kassler

Scan kg **6,50€**

Gouter & jaktkorv

1 kg, Pouttu st **2,58€**

Knackkorv

1 kg, Pouttu..... pkt **3,55€**

Hushållsost 1,1 kg

Arla (5,45/kg) st **5,99€**

Åländskt Grahambröd

Ålandsbagarn st **1,79€**

Smör

500 g, ÅCA

max 2 pkt/hushåll.... **2,39€**

Gevalia kaffe

500 g, ÅCA

max 4 pkt/hushåll.... **1,69€**

FISKBODEN Henrik Andersson

öppet tisdagar och fredagar 10-17

Extra öppet onsdag 18.10 kl 10-17

Gäller till och med 23.10

Sidfläsk

i bit kg **4,30€**

Rimmad grislägg

..... kg **3,99€**

Grytbitar

av nöt..... kg **7,90€**

Inhemsk medwurst

i bit, Hk kg **6,95€**

Lördagskorv

i bit kg **3,50€**

Skinkkorv

(4,38/kg)

500 g, Hk pkt **2,19€**

Tung-, champinjon och
vitlöksrulle

i skivor, Snellman... kg **6,95€**

Rökt sida

i bit, Hakala kg **8,50€**

Syltmunk

Ålandsbagarn..... st **0,45€**

Bomarsunds ost

Åca kg **7,95€**

Felix djupfrysta pajer

215-230 g st **1,99€**

Persimon

Spanien kg **1,99€**

Morötter/rödbetor

(0,75/kg)

2 kg, Finland.... påse **1,50€**

Åländska äpplen

..... kg **1,95€**

VAR. 09-20, LÖRD. 09-16, SÖND. 12-16

BYGGLAGRET: VAR. 09-17, LÖRD. 09-14, SÖND. STÄNGT

GÅNGMATTOR ...

Prisex.
17,50/m
inkl. langetering

matt.huset

Ålandsvägen 32 tfn 15 770 Öppet vard 10-17, lörd 11-14

Den trevliga butiken i Kroklund!

MATKROKEN

Saltvik, Kroklund
Tel. 48 177
Fax 48 041

Livsmedel Bankservice Postombud Bensin Blommor
Videofilmuthyrning Tips & Lotto

Veckans erbjudanden 17 – 21 oktober

Malet kött	5 ⁹⁵ / _{kg}
Laxfilé färsk	9 ⁵⁰ / _{kg}
Vardagsost ca 1,2 kg VALIO	4 ⁹⁹ / _{kg}
Griskött strimlat, färskt & marinerat	6 ⁸⁵ / _{kg}
Broilerlår marinerade KARINIEMI	1 ⁷⁹ / _{pkt}
Ugnslänk 400 g Atria	0 ⁹⁹ / _{st}
Morötter 1 kg, ELDORADO	1 ⁰⁹ / _{pås}
Klementiner Spanien	1 ⁶⁹ / _{kg}

Helgspecial torsdag-lördag 19-21 oktober

Rostbiff färsk, bit-skivor	8 ⁹⁰ / _{kg}
Pepparbiff	15 ⁹⁰ / _{kg}
Entrecôte	14 ⁹⁵ / _{kg}
Grissnitzerl panerad	9 ⁹⁰ / _{kg}
Kräftstjärtar i lag 350 g, SMÖGEN	1 ⁹⁹ / _{brk}
Jubileums Mocka kaffe 500 g, PAULIG	2 ⁹⁹ / _{pkt}
Stallhagen öl 0,33 l, 6-pack (+ pant 0,60)	6 ²⁹ / _{tpk}
Vindruvor mörka & gröna, ELDORADO	1 ⁹⁹ / _{kg}

Gäller hela oktober

Karhu öl 12-pack, 0,33 (+ pant 1,20)	7 ⁹⁵ / _{tpk}
Lapin Kulta öl 20-pack, 0,33 brk (+ pant 3,00)	16 ⁹⁵ / _{läda}
Golden glass 1 liter INGMAN	3 ⁹⁹ / _{pkt}
Balkan 500 g Atria	2 ⁹⁹ / _{st}
Familjeknack Lätt, 600 g Atria	1 ⁹⁹ / _{pkt}
Broiler lårbitar kryddade, 600 g Atria	2 ⁹⁹ / _{ask}
Micromat 500 g Atria	1 ⁹⁹ / _{pkt}
Köttbullar 400 g Atria	0 ⁹⁹ / _{pkt}

HYR DIN VIDEOFILM PÅ MATKROKEN

Du kan också beställa varor för avhämtning via vår e-post:
order@matkroken.aland.fi

ÖPPET:
Må-fre 9.00-18.00
Lördag 9.00-15.00

Välkommen in!

POSTEN
MATKROKEN
ÄR POSTOMBUD
OCH HAR SAMMA
ÖPPETTIDER SOM
BUTIKEN!
TEL. 48 282

TB
TANKA
FÖRMÅNLIGT
DU OCKSÅ
HOS OSS
MED KORT
OCH SEDEL
DYGNET RUNT

LOTTO

ÄSSÄ

Online

VERGÅUS

Välkommen in till HUGOS

I HAMMARLAND
Din butik tfn 37 350

Tfn 37 350

*** VECKANS ERBJUDANDE ***

VECKANS KANONPRIS!

WIENERKORV

Dahlmans kg **5,99**

Rostbiff

i bit kg **8,95**

Gevalia kaffe

..... pkt **1,99**

Korvbröd

..... påse **2,49**

Duschtvål

Family Fresh
500 ml fl **1,99**

HYRFILM mån-ons 3,-/st

*** HELGSPECIAL ***
torsdag – lördag

Gris inre filé

..... kg **9,95**

Karjala öl III

12-pack + pant **7,95**

Kampanjerbjudandena gäller så långt lagret räcker

TB **VERGÅUS** **ATG** **ticnet.se**

POSTEN **PLUSSA** **Nordea**

Bank Visa, Master Card, Visa Electron
ÖPPET: mån-fre 9.00-17.30, lör 9.00-14.00
Välkommen!

Kastelholmsrariteten lockade många bud

Det var flitig budgivning på det sällsynta 1840-talskuvertet med Kastelholms stämpel som såldes vid Kaj Hellmans auktion i Helsingfors nyligen. Utropet var 1.000 euro, men klubban föll först på 2.100.

Det ger ett slutpris på 2.415 euro eftersom det tillkommer en provision på 15 procent på det klubbade priset. (I fortsättningen anges alla priser med provisionen inräknad.)

Finland fick sina första frimärken 1856, men redan 1845 tog man i bruk så kallade Porto Stempel kuvert med valören tryckt på kuvertet. Det här gällde ett 10-kopekskuvert med Kastelholms stämpel i rysk kyrillisk stil.

Kuvertet är ovanligt, stämpeln är ovanlig – tillsammans blir det en raritet. Det finns fem, möjligen sex, kända kuvert av den här kombinationen och sammanlagt bara cirka 300 Por-

to Stempel kuvert bevarade.

Mycket stort intresse, men på en lägre budnivå, var det för Kulla posthaltpunkstämpel i lyxkvalité på ett helsakskort från 1901. Från ett utrop på 50 euro blev slutpriset 356,50.

Ett 10 kopeks helsakskuvert av senare modell med Kastelholms lådstämpel 1857 kostade 333,50.

Ett 10 kopeksmärke med samma stämpel lockade med utropet 1.000 euro ingen budgivare.

Låga priser

Av det moderna åländska materialet såldes allt, men till priser som inte är speciellt uppmuntrande för den som trott sig göra en god investering genom att lägga på sig lager av åländska märken, förstadagskuvert eller maxikort.

Eftersom det handlar om stora poster som inte i detalj är beskrivna i auktionskatalogen går det inte att räkna ut exakt

Sålt för 2.415 euro. Fyra av de kända Porto Stempel kuverten med Kastelholms kyrilliska stämpel är adresserade till Madame Cathrin Lönnroth i Raumo. Så icke det här, vilket gör det extra intressant.

vad det nominella värdet är, men auktionspriserna tyder på att säljarna fått mindre betalt för materialet än vad de en gång betalat på posten.

Ett stort parti med gutterpar i 5-block från åren 1984-1993 angavs ha ett värde enligt LaPe-katalogen på 1.650 euro. Priset blev 161 €.

55 årssatser 1984-1997 kostade 253 €.

Postens årsböcker, sex stycken, 1984/85-2002/03 57,50 €.

Cirka 120 stycken frimärks-häften 310,50.

Auktionens dyraste objekt var ett Porto Stempel kuvert, 20 kopek i röd färg och oanvänt. Det enda exemplaret i privat ägo. Slutpris 17.520 euro.

En gemensam nämnare med Kastelholms-kuvertet var att även det här satt i framlidne Christian Sundmans samling.

MÅRTEN SUNDBERG
marten.sundberg@nyan.ax
tfn 528 453

Sålt för 103,50 euro.

En ordentlig bunt med maxikort, bland annat tio exemplar av det dyra "brandkåren". Men styckepriset utgående från auktionspriset blir inte högt.

Kulla posthaltpunkstämpel är ovanlig i sig, och när avtrycket håller den här kvalitén rusar priset i höjden.

TOHATSU outboards BESTÄLL NU!

Din 2-taktare för leverans i december. 2 års garanti borgar för den japanska kvaliteten och priserna torde vara svårslagna!

OBS!
Vi kan även bevilja betalningstid till våren. Kom in och diskutera!

Öppet vardagar 10-17 **ERbilab** Vikingagränd 1 A
Tfn 14750 GSM 0400 595 732

ENTREPRENÖRER, HANTVERKARE, FÖRETAGARE... VISA ATT NI FINNS!

Det man inte vet att existerar har man inget behov av. Visa Era kunder vad Ni har att erbjuda, annonsera på **GULA SIDORNA** i telefonkatalogen!

Priser:	
RADANNONS	€ 26,90/rad
EGEN KOMPONERAD ANNONS minimistorlek 60mm svartvit.....	€ 2,20/sp mm
färg	€ 2,85/sp mm
(Priser inkl. 22% moms)	

Lägg till dina e-post och webb-uppgifter!

Alla dina telefonkataloguppgifter syns på internetlänkar hos t.ex. de åländska lokaltidningarna. Till och med telefonkatalogsannonserna exponeras på webben!

Det här syns i både katalogen och på internet

1. Vita sidorna
2. Gula sidorna
3. Gula sidornas annonser
4. Dina länkar till din e-mail eller websida!

PS! Annonser och uppgifter i yrkesregistret införes oförändrade ifall anmälan om ändring ej inkommit senast 10.11.2006.

Nya annonser och ändring av tidigare införda annonser bör inlämnas i **originalutförande**.

Mariehamns Telefon Ab
Ålandsvägen 52, 22 100 MARIEHAMN, tel. 27 044, fax 15 900

Ålands Telefonandelslag
22 410 GODBY, tel. 41 053, fax 41 299

Säkra din kapitalinsats

Med våra indexlån och fonder med kapitalgaranti kan du placera på aktiemarknaden med säkrad kapitalinsats*. Teckna nu.

Gör det möjligt

Nordea

Gör teckningen via nätbanken www.nordea.fi eller ring vår Kundtjänst 0200 5000 (lna/msa) mån-fre 8-20, där du också kan boka tid till vårt kontor. Nordea Fondbolag Finland Ab ansvarar för förvaltningen av fonderna. Ytterligare information om Nordea-fonder får du på adressen www.nordea.fi/fond och om indexlån på adressen www.nordea.fi/masslån.

*Oberoende av marknadsutvecklingen återbetalas minst det placerade kapitalet på förfallodagen (indexlån) eller på garantidagen (fonder).

Hondas miljöbil Civic Hybrid

Klarar gräns med glans

Elhjälp. Bensinmotorn i Honda Civic Hybrid tar elmotorn till hjälp och går betydligt snålare och miljövänligare än vanliga bilar i samma storleksklass.

Foto: STEFAN ÖHBERG

Nya Honda Civic Hybrid klarar EU:s målsättning för år 2012 gällande koldioxidutsläppen med glans, tack vare en assisterande elmotor.

Det är bara små dieselbilar som kommer i närheten, men här handlar det om en rymlig mellanklassbil.

Nyan **PROVKÖR**

Toyota har länge redan varit ensam herre på täppan med sin hybridmodell Prius, men i år lanserade japanska konkurrenten Honda sin hybrid klar för marknaden.

Det handlar alltså om en bil med två motorer, en förbränningsmotor och en elmotor.

Förbränningsmotorn i Hondas fall är en liten bensinmotor på 1,3 liter och 95 hästar. Det är förstås en modern motor med variabla ventiltider och annat, som gör den effektiv och bränslesnål i sig, men i hybridversionen av Civic samverkar den med en elmotor som sitter mellan bensinaren och växellådan.

Assisterar

Medan man i Toyota Prius kan köra korta sträckor i låg fart på enbart elmotorn, fungerar elmotorn i Honda Civic som assistans till bensinmotorn. Honda kallar också elmotorn för IMA, Integrated Motor Assist.

I praktiken innebär det att elmotorn skjuter till extra kraft när det behövs, vid acceleration och i uppförsbackar exempelvis. När den inte behövs är den avstängd och när man rullar nerför, saktar in, eller bromsar, fungerar elmotorn som en generator och laddar nickelmetallhybridbatterierna som

Annorlunda. Interiören skiljer sig mot det man är van vid. en digital hastighetsmätare finns ovanför den vanliga instrumentpanelen som här domineras av en stor varvräknare. Kvalitetskänslan i materialen är hygglig och utrustningsnivån bra.

Foto: STEFAN ÖHBERG

finns inbyggda i baksätets ryggstöd.

Batterierna är platta och tar liten plats, men inkräktar ändå lite på bagageutrymmet och hindrar framförallt flexibiliteten med att ha ett fällbart och delbart bakre ryggstöd.

Automatiskt

Ytterligare en miljövinst görs nya Civic Hybrid när man står stilla, i kön till Rökerirondellen till exempel. Då stängs bensinmotorn av och går på automatiskt när man trampar på gasen igen. Automatlåda hör också till systemet som fungerar helt automatiskt. Som bilförare behöver man inte sätta sig in i några krångligheter.

I Honda-hybriden finns bara en liten mätare till vänster om de övriga som visar med en rörlig stapel om elmotorn assisterar, eller om den laddar batterierna. I övrigt är Civic Hybrid en helt normal familjebil och liknar den

som Nyan provkörde i mars.

Tyvärr finns inte den mer praktiska och roliga 5-dörrarsmodellen i hybridversion, bara fyradörrars sedanmodellen.

Mycket dyrare

Miljövinsten och vinsten i form av lägre bränslekostnader är uppenbar med Civic Hybrid. Däremot är den 11.600 euro dyrare än den billigaste vanliga sedanmodellen av Civic. En kostnad som man aldrig får igen på sparade bensinpengar.

Här skulle det verkligen vara behövt med en ordentlig skatterabatt. Hur skall man annars kunna ta regeringens och riksdagens vilja att minska utsläppen på allvar?

Nu begränsar köpekretsen till de med tämligen välfyllt plånbok och samtidigt starkt miljösamvete.

ULF WEMAN
ulf.weman@nyan.ax
tfn 528 442

på väg

Ulf Weman

Trafik-säkerhets-året som försvann

Om drygt två månader är år 2006 historia.

Ett år som av landskapsregeringen utlystes till ett trafiksäkerhetsår. Är det någon som lagt märke till det? Att det varit ett trafiksäkerhetsår i år?

Nej, tänkte just det. Jag har inte heller märkt någonting av det, och då är ändå jag intresserad av ämnet och har att göra med det i mitt yrke.

Knappast kommer heller landskapsregeringen med någon raketspurt som får oss att omvärdera trafiksäkerhetsåret 2006.

Istället minns vi detta år som de många fortkörningarnas, de många rattfyl-lonas och de många mopedolyckornas år. Dessbättre har ännu ingen förolyckats i trafiken i år, eller blivit allvarligt skadad, i alla fall vad jag nu kan dra mig till minnes. Det beror knappast på att året är utlyst till trafiksäkerhetsår, snarare handlar det om ren tur.

Det är lätt att racka ner på svaga insatser från myndigheternas sida. Det handlar förstås om för små resurser. Vi är ett litet samhälle och har inte råd med alltför bras-kande kampanjer.

Viktigare är det då att ta tillvara resurserna så att de gör störst nytta. Ett område som landskapsregeringen absolut borde satsa på är ungdomarna, när de står i beråd att skaffa sig mopedkörkort.

Men vad har hänt istället! Jo, trafikutbildningen som man haft i högstadierna har inte försämrats, den har helt sonika tagits bort!

Det är en helt obegriplig åtgärd i dagens läge när mopederna blir allt fler och de dessutom går snabbare, otrimmade som trimmade. I Sverige höjs till och med röster för att höja mopedåldern till 16, efter en dödsolycka i Vallentuna senaste helg.

En satsning på en ordentlig teoretisk, och praktisk körkortsutbildning för 15-åringarna skulle vara en åtgärd värdig ett trafiksäkerhetsår. Det kostar, visst, men en prioritering av trafiksäkerheten sparar också mycket pengar i den andra änden.

De större kostnaderna för den som tar sitt mopedkörkort kunde med en bättre utbildning komma till nytta när det tre år senare är dags att ta körkort för bil. Färre teoritimmar och kanske också lite mindre med övningskörning skulle bli resultatet av en ordentlig utbildning redan från början.

Jag vill slippa som trafikant att råka ut för det jag var med om en kväll i skymningen för en tid sedan. Körande i en kö på österleden i cirka 50 km/h på väg in mot stan blir jag omkörd av en mopedist som tränger sig emellan mig och den mötande trafiken.

Han, jag hinner se att det är en han, kör enligt min bedömning i minst 70, saknar belysning och registerplåt på mopeden. Dessutom tycks den sakna all form av ljud-dämpning. Omkörningen blir ännu vanskeligare vid refugen utanför Mariebad. Att det är ett övergångsställe där bryr sig inte mopedisten om. som tur är kommer ingen över just då.

Vad blir av denna trafikant, kan man undra. Och har föräldrarna verkligen satt sig ner och funderat över sitt ansvar? Jag tror att många behöver lite extra hjälp, som en ordentlig mopedkörkortsutbildning skulle ge.

Fakta

Honda Civic

1,3 Hybrid

Modell: 4-dörrars sedan

Pris provkörd bil: 36.100,- (priser inkl. lev.avgift), finns i enbart en version.

Mått(cm): längd 454,5 / bredd 175 / höjd 143 / axel-avstånd 270

Bagageutrymme: 350 l (VDA)

Motorer: bensinmotor 1,3 liter, 70 kW(95 hk), max vridmoment 123 Nm/4.600 varv, samt en elmotor 15 kW(20 hk).max vridmoment 103 Nm vid 1.160 varv.

Prestanda: Toppfart 185 km/tim., 0-100 km/tim. 12,1 sek.

Förbrukning blandad körning: 4,6 l/100 km

Koldioxidutsläpp: 109 gr/km (EU-mål 2012: 120 gr/km)

Säkerhet: Inte krocktestad hos Euro NCAP antisladd-system (VSA), ABS-bromsar med EBD, bromskraftsfördelning och EBA, broms-assistans, 6 krockkuddar, aktiva bältespåminnare fram, bältessträckare fram, pisksnärtskydd, isofixfästen för barnstolar, strålkastar-tvätt, dimljus fram, utetem-peraturmätare.

ÅM i gäddfiske avgjordes i Vårdö

I helgen avgjordes ÅM i gäddfiske på Sandösunds gäddfestival i Vårdö. Inolarsej Fishing Team vann tävlingen, medan Mapa Fishing Team tog hem mästerskapstiteln.

– Vi har bara fått positiv repsons på tävlingen och allting klaffade, säger **David Ståhlman** från Ålands sportfiskeklubb, som var medarrangör för catch and release- tävlingen tillsammans med Sandösunds camping. Totalt deltog 58 olika lag, och 133 personer, i helgens tävling som samtidigt avslutade gäddfiske ÅM. Sammanlagd segrare i ÅM blev Mapa Fishing Team, med medlemmarna **Johan Loikas, Patrik Lehtonen** och **Mats Fagerlund**.

94 stora gäddor

Det var dock Inolarsej Fishing Team, med medlemmarna **Christian Eriksson, Fredrik Scott** och **Peter Jonsson** som hade bästa fiskelyckan i helgen. Största individuella gädda fick **Erik Jansson**. Den vägde 7600 gram och var 99 centimeter lång. Största gäddan bland damerna fångades av **Jeanette Nordberg**, 2950 gram och 68 centimeter och bästa junior var **Ludwig Hellman**, vars gädda vägde 2350 gram och var 71 centimeter lång. Totalt fångades 94 gäddor som var över 65 centimeter under tävlingsdagen.

ANNA BJÖRKROOS
redaktion@nyan.ax
tfn 528 463

Foto: DAVID STÅHLMAN

Ludwig Hellman vann junior-klassen.

5 bästa i ÅM

- 1) MaPa Fishing Team
- 2) Stig-Helmers
- 3) Team Stella
- 4) Spiggarna
- 4) Team North

■**LUMPARLAND.** Kommunerna får föreslå kandidater till ett morsdagsutmärkelsetecken som delas ut av länsstyrelsen inom social- och hälsovårdsministeter. Lumparlands kommunstyrelse valde dock i tisdags att inte lyfta fram någon invånare till utmärkelsen.

Störst. Erik Janssons gädda på 7,6 kg och 99 cm var tävlingens största fångst. Och för det fick han ett speciallt pris.

Vinnare. Från vänster Fredrik Scott, Peter Jonsson och Christian Eriksson tog hem segern i deltävlingen i Vårdö.

20 bästa från Sandösund

- 1) Inolarsej Fishing Team (Christian Eriksson, Fredrik Scott, Peter Jonsson) 19200 gram.
- 2) Team West side (Richard Sjölund, Tryggve Lönnqvist, Tony Lönnqvist) 17150.
- 3) Stig Helmers (Ove Norell, Tord Särling, Stig Ahlqvist) 15950.
- 4) Mapa Fishing Team (Johan Loikas, Patrik Lehtonen, Mats Fagerlund) 15450.
- 5) MK Ab Fishing (Glenn Danielsson, Sissi Danielsson, Erik Jansson) 14750.
- 6) Team North (Freddie Forsman, Sami Salo, Andreas Sjöström) 14200.
- 7) Team tull-rädd (Peter Johansson, Guy Möller, Kenneth Danielsson) 14200.
- 8) LjL Fishing team (L. Hellman, Ludwig Hellman, Jolly Dahlblom) 13000.
- 9) Spiggarna (Markus Fellman, Åke Björklund, Peter Björkén) 12500.
- 9) Team Buster (Robert Tolonen, Lilli Tolonen, Olli Tolonen) 12100.
- 10) Team Stella (Pernilla Fagerlund, Per Nordberg, Jan Malmberg) 10800.
- 11) Lindqvist gräv (Christer Lindqvist, Dan Mattsson, Bo Timmonen) 9050.
- 12) Team North (Freddie Forsman, Sami Salo, Andreas Sjöström) 8950.
- 13) Simons Måleri (Simon Jansson, Johan Pahlman, Niklas Wiklund) 8150.
- 14) Team Bygghuset (Dan Jansson, Stefan Andersson, Christian Mäki) 8100.
- 15) Team Gurka (Alexander Sandholm, Johan Danielsson, Sebastian Vestberg) 7400.
- 16) Lintrasslarna (Jan Timonen, Ulf Sporre, Kalle Into) 5500.
- 17) Matkompaniet (Niklas Fogner, Johan Granlund, Rickard Äppelsjö) 5450.
- 18) Östarpå, Kumlinge (Kaj Törnroos, Jan Henriksson, Torgny Rågfelt) 5050.
- 19) Skarvarna (Kaj Mattsson, Boris Holmström, Joakim Holmström) 4950.
- 20) Team Idsjö (Henning Sjöström, Ingvar Idman, Stefan Idman) 4700

Insändare

Varför ska jag betala?

■ **I en vecka** har vi dagligen matats med nyheter från Sverige om några av de nyvalda ministrarnas bristande solidaritetskänsla. Tre av statsråden har struntat i att betala tv-licensen. Hittills har en av dem insett att om man har en sådan inställning till lagar och förordningar, så passar man inte till minister, och därför har hon självmant valt att avgå. Man är inte lämplig att handha ansvaret för att övervaka att lagar följs, om man inte själv föregår med gott exempel. I ett demokratiskt styrt land bör man solidariskt betala de avgifter, varom det stadgas i lagen. En lag som stiftats av den demokratiskt valda församling, där man själv ingår. Det är osolidariskt och odemokratiskt att anse att andra skall följa lagarna, men att man själv som minister står över detta, och kan göra som man vill.

Så tänker man att det är tur att vi inte har sådana ministrar på Åland. Så tänker man, ända tills man får läsa i tidningarna att våra folkvalda minsann inte är ett dugg bättre. Dom tycker också att ”vanligt folk” självklart skall betala sina tv-licenser, medan man som minister inte behöver göra det. I varje fall inte förrän man åker fast som licenssmitare! Man har ”glömt” att man har tv och radiol? Man har trott att någon annan anmält tv- och radioinnehavet, och betalt licensen. Och man skickar pressmeddelande och berättar att man kommit på att man nog skall betala tv och radiolicensen, eftersom man åkt fast som licensskolkare.

Finns det fler lik i gardero-ben? Finns det fler lagar och förordningar man som åländsk

minister inte behöver följa? Det vore bra om vi ”vanliga människor” fick en lista på vilka lagar vi måste följa, och vilka vi kan ”glömma”. Jag vill också helst glömma bort att betala tv och radiolicensen, för 200 euro är mycket pengar för en pensionär, och jag ser ju bara på lite nyheter ibland, och lyssnar någon enstaka gång på Ålands-nytt. Men enfaldig som jag är, har jag betalt licensen år ut och år in, för varje gång som jag försökt glömma den, så har den dykt upp igen! Och jag är väl medveten om att om alla solidariskt skulle betala sin tv- och radiolicens, så skulle årsavgiften kunna sänkas. Och om vi är många som ”glömmer” att betala, så måste avgiften höjas. Och jag vill ju inte vara osolidarisk, för jag vet ju mycket väl att det är pensionärerna och de som har de sämst i samhället som inte glömmer att betala sina avgifter... För vi är vettskrämda av tanken på att få betala straffavgift för vår ”glömska”. Det är dyrt nog som det är.

Nu är det ju inte första gången som en Nordlundregering råkar i blåsväder för att en minister är ”försumlig”. I en tidigare regering blev ju en ledamot åtalad för djurplågeri. om jag inte minns mig. Och hon fick ju sitta kvar. Så inte behöver ju kulturministern (med ansvar för tv- och radioverksamheten på Åland) vara rädd att förlora sin taburett. Och så var det ju någon som hade skulder för indrivning hos kronofogden, minns jag. Och vi skattebetalare får också bekosta lantrådets och hans frus galakläder när de skall på fest, läste jag i tidningen för en tid sedan. Därför att det är representation. de representerar dig och

mig, kära läsare. Så jag måste säga att man börjar bli ganska hårdad. **Dessutom** har vi ju numera en talman som ibland går sina egna vägar, och fattar sina egna beslut. Utan att alltid bry sig om vad regelverket säger. Och som förväntar sig att vi skattebetalare skall stå för fiolerna. Men inte känns det bra. Det verkar som våra förtroendevalda politiker tycker att bara de väl kommit till köttgrytorna så skall vi vanliga medborgare inte bry oss i vad de gör. Dom vill inte bli granskade och nagelfarna. Dom förstär kanske inte att man läser de lokala åländska tidningar både öster och väster om oss. Man pratar om oss. Och att vi får frågor om vad våra politiker sysslar med, och varför vi återväljer dem i val efter val, trots deras malörer och försummelser. Och det har jag också frågat mig. Eller är det så att de flesta ålänningar skulle vara precis lika försumliga och osolidariska bara de hade en chans?

Det räcker inte med att ställa sig upp 9 juni och slå sig för bröstet och sjunga Ålänningens sång, och yvas över att man är en ”riktig” ålänning. Eller att bjuda på ärtsoppa på torget 1 maj och sjunga Internationalen, och hålla långa tal om solidaritet. Av en äkta ålänning krävs att de lagar man varit med om att stifta, så skall man också bemöda sig om att följa. Och så vill vi se mer av praktisk solidaritet hela året, och med det menar jag att en äkta ålänning alltid betalar sina lagstadgade avgifter, för gör man inte det, så är det någon annan som det drabbar i sista ändan.

Runa Lisa Jansson

Lagen gäller även hyror

■ **Hur skall** man få **Fredrik Gustafsson** att förstå att om han skriver så i sin doktorsavhandling som det står i tidningsinsändare kommer han att bli underkänd. Nog måste en yngling, även han förstå innebörden av vad hyresgästföreningen säger, utan att klä allting i egna drömmar. Låt oss konstatera följande: Om jag köper en bil till ett givet pris så väljer jag inte en Rolls Royce utan en billigare variant. Men köper jag den på avbetalning så vet jag vad den kostar även då. Så även när jag hyr en bostadslägenhet så vet jag priset.

Men se, hör och häpna, detta lurendrejeri, dessa omtiverade hyreshöjningar skall

den efter att jag betalt några hyror höjt priset på varan, hyresnivån är plötsligt en Rolls Royce, något jag inte kan betala. Hyresvärden har helt enkelt lurat mej. Det jag trodde att jag kunde betala det höll plötsligt inte. Det finns regler för hur hastigheten på våra vägar ser ut. Det finns även bestämt hur mycket man kan överskrida hastigheten utan att bli av med körkortet. Även om det tycks finnas även lagtingsmän som vill ha fri hastighet så gäller väl ändå lagen? **Men se**, hör och häpna, detta lurendrejeri, dessa omtiverade hyreshöjningar skall

kunna ske ograverat, utan straff. Man får väl ta den hyra man vill, det finns ju bostadsbidrag. Man kan ju flytta vet jag, och det gör många i mån av möjlighet. Men inte är det lätt. Det finns människor som bor dåligt, har dåligt med möjligheter till god hygien och så vidare. som betalar en nog så hög hyra. Hyreslagen av 1.7.1999 följs inte upp. Det finns hyresvärdar som inte bryr sig om att hålla den standard som hyreslagen, skall vi säga, rekommenderar ty en lag som inte följs utan straff är inte en lag utan en rekommendation.

Per-Åke Aspback

Nyansros

...till alla snälla **sjuksköterskor** och **läkare** på medicinpolikliniken och medicinavdelningen som tagit hand om alla borreliapatienter. Rosar gör Elisabeth.

... till **Ida** och **Jan Dahlgren** som varje höst bjuder på fiskefärder, husrum och

mycket god mat. Rosor från tacksamma fiskare.

...till **brandkårsdamerna** vid ÅBF:s ungdomsläger på Valborg. Bra jobbat ! Samt hälsningar till alla fina ungdomar från ordf. i Damsektionen.

...till alla **funktionärer** under Klum-dagen. Ni gjorde ett utmärkt arbete! Ett tack därtill från Fotoklubben Obscuras styrelse.

...till familjen **Eriksson** i Flaka som hjälpte våran Linus

hem, och till hjälten **Harry** som visade honom vägen! Tack!! 0457.

...till **alla gulliga bilförare** som tar ut ordentligt när de passerar en cyklist. Cyklisten.

...till **Clara** på polisen för all hjälp med mina pass-bekymmer! Cajsa-Stina.

...till **Beatrice Lundén** på labbet i Mariehamn som ”stack” mej så försiktig och lugnt när jag var rädd. Rosor från ”Näs och blodprov”.

Sport ”Tulle” jagar guld i HJK

HIK vill tillbaka till herrtrean

FOTBOLL. Hammarlands IK föll ur herrtrean, men har inga planer på att stanna länge i division IV. Detta konstaterade klubben vid sin säsongsavslutning där ett spelarmöte hölls.

– Målsättningen för 2007 är att stiga till division tre, allt annat är ointressant. För att uppnå den målsättningen måste den i år alltför tunna truppen naturligtvis förstärkas. Det arbetet inleds omedelbart genom att kontakter tas med berörda föreningar och därefter med de spelare som vi vill ha, rapporterar ordförande **Annica Mattsson**.

Kjell Gestranus fungerar som administrativ lagledare som sköter alla kontakter medan **Lillemor Eckerman** blir matchlagledare, reseledare och något av en ”lagmamma”.

– På tränarsidan vill vi ha två motiverade och målinriktade tränare. **Jan Hansson** kommer att vara en av tränarna, vi jobbar på att få fram ett namn till och hoppas få det klart inom kort. Träningarna kör igång i början av november på Klaras sandplan.

Efter mötet var det middag och prisutdelning. I samband med prisutdelningen avtackades avgående tränaren **Ari Weckström**.

Bäste försvarare: **Simon Enqvist**.
Bäste anfallare: **Jamal Shafie**.
Bäste målskytt: **André Friman**, elva mål.
Framtidsspelare: **Fredrik Bergman**.
Största positiva överraskning : **Rahim Sharifi**.

Lindberg utslagen i kvartsfinal

MATCHRACE. Staffan Lindberg blev utslagen med 3-2 i matcher av hemmaseglaren **Blythe Walker** vid The King Edward VII Gold Cup i Bermuda i helgen. Lindberg slutade på sjunde plats.

I Lindbergs besättning ingick **Nils Bjerkas**, **Robert Skarp** och **Carl-Johan Uckelsta**. Sjundeplatsen gav 1.250 dollar i prischeck.

Björn Hansen återfanns placeeringen ovanför Lindberg. Även Hansen åkte ut i kvartsfinal med 3-2 i matcher. Detta mot slutsegraren **Ian Williams**.

Williams leder i och med segern Match Racing World Championship med sina 35 poäng. Där ligger Lindberg på sjunde plats efter 4 av 15 deltävlingar. (be)

Säsongen igång för VÅSC:s damlag

INNEBANDY. I söndags inledde VÅSC:s damlag sin säsong i riksserien division IV. Det blev en förlust och en seger för de unga åländskorna. Mot TPS II blev det klar seger med 6-1 (2-1, 2-0, 2-0). I mötet med Ruoska föll VÅSC med uddamålet 4-3.

För VÅSC:s DJ20-lag i Upplandsserien blev det förlust hemma i Baltichallen mot Frötuna IBF med 6-0. (be)

Öhman och Ahlqvist målskyttar i helgen

INNEBANDY. Hannes Öhman stod för två mål och en målgivande passning då Storröta besegrade Helsingborg med 7-6 i helgen. **Johan Davidsson** slog in Storrötas segermål i förlängningen. Storröta ligger efter tre omgångar på tredje plats i tabellen.

Andreas Ahlqvist gjorde 1-0 för Järfälla hemma mot Pixbo och ålänningen passade även fram till Järfällas 2-1-mål med tre sekunder kvar av första perioden. Sedan tog dock Pixbo över och vann slutligen med klara 7-2. Järfälla har tre raka förluster och är tillsammans med Balrog de två lag som ännu inte lyckats ta poäng i Elitserien. (be)

FOTBOLL										
Tipsligan										
FC Inter–FC Haka										1–3
Tampere United	22	14	3	5	33–17	45				
HJK	22	13	5	4	45–15	44				
FC Honka	22	13	2	7	49–30	41				
FC Haka	22	12	5	5	34–21	41				
IFK Mariehamn	22	9	6	7	27–22	33				
MyPa	22	9	4	9	22–23	31				
FC Lahti	22	9	4	9	25–27	31				
TPS	22	9	3	10	34–33	30				
VPS	22	7	4	11	23–34	25				
FC KooTeePee	23	7	3	13	22–44	24				
FC Inter	22	5	7	10	18–33	22				
KuPS	23	5	4	14	17–39	19				
FF Jaro	22	4	6	12	26–37	18				

Första fullträffen. David ”Tulle” Carlsson gjorde sitt första mål för HJK sedan utlåningen från IFK Mariehamn. Med två omgångar kvar av Tipsligan är det upplagt för guldstrid då HJK nu endast ligger en poäng efter Tampere United. De två lagen möts i Helsingfors i den sista omgången och HJK har en förkrossande statistik på hemmaplan. Laget har 24-1 i målskillnad på de sex senaste hemmamatcherna. Foto: JONAS EDSVIK

En riktig rysaravslutning väntar IFK-lånet

FOTBOLL. Det är upplagt för en riktig rysaravslutning i kampen om mästartiteln i Tipsligan. Då Tampere United överraskande föll på övertid mot KooTeePee är nu HJK endast en poäng efter Tammerfors-laget. – Vinner vi mot Honka blir det en ren final. Grymt, säger David ”Tulle” Carlsson som gjorde sitt första mål i den blåvita dräkten i söndagens 4–0-seger mot FF Jaro.

Fakta

Tulles tid i HJK

David Carlssons matcher i HJK:
10/9 HJK-VPS 3-0 – inbytt efter 77 minuter.
17/9 FC Haka - HJK 2-2 – inbytt efter 87 minuter. En målgivande passning
24/9 HJK-MyPa 4-1 – från start, utbytt efter 62 minuter
1/10 TPS-HJK 1-4 – inbytt efter 83 minuter.
15/10 HJK-FF Jaro 4-0 – från start, 90 minuter. Målskytt.

mot en-situation tillsammans med **Sebastian Sorsa** där Tulle blev avslutare. Ett enkelt mål tycker han. – Det vara bara att lägga den i öppet mål, säger Carlsson till Nyan.

HJK dominerade tillställningen från start och skapade mycket chanser. – Jag borde gjort flera mål, men skönt att göra ett.

Upplagt för rysare

Då Tampere United överraskande föll mot KooTeePee i Kotka med 1–0 är

guldstriden helt öppen med två omgångar kvar att spela i Tipsligan. Tampere United är bara en poäng före HJK. Om HJK vinner mot Honka inkommande söndag blir det en renodlad final om guld i den sista omgången 29 oktober då HJK möter just Tampere United i Helsingfors.

– Att IFK vann också känns härligt, säger Carlsson.

Många undrar om vi sett det sista av Tulle i den grönvita dräkten i och med utlåningen till HJK.

– Det kan jag inte svara på nu. Jag är en IFK-spelare efter sista oktober. Det är så jag räknar, säger Tulle.

Klart är att Carlsson är nöjd med den tid han nu varit i HJK. Han kommer bättre och bättre in i gänget trots att finskan ibland ställer till problem för den svenskfödde anfallare.

– Det har varit jättenyttigt att testa på något nytt, säger han om miljöombytet.

Första hela matchen

Carlsson ingick i HJK:s startelva i söndags och bildade anfallsspar med lagets skyttekung **Farid Ghazi** i HJK:s 4-4-2-uppställning.

– Det är andra matchen vi började. Vi spelade även tillsammans mot MyPa, förklarar Tulle.

Han förklarar att samarbetet med Ghazi var lite svårt i början. Som det alltid är att

spela med nya lagkamrater.

– Det fungerar bättre och bättre, säger Tulle som även för första gången i HJK-dräkten spelade 90 minuter.

Carlsson har nu gjort tre mål och spelade fram till sex mål totalt under säsongen som började i IFK men avslutas i HJK. HJK:s övriga mål i söndags gjordes av just Ghazi (hans 12:e denna säsong) och dessutom gjorde **Antti Pohja** två mål, bägge på straffspark.

HJK och Tampere United möts även på onsdag då det är dags för semifinaler i cupen. I den andra semifinalen ställs TPS mot KPV, mittenlag i division I, som är cupens stora överraskning. KPV slog bland annat ut IFK Mariehamn.

BJÖRN EKLUND
bjorn.eklund@nyan.ax
tfn 528 462

Björn Eklund

KRÖNIKA

En maxad säsong för Åland United

Grattis tjejer! – och tränartrojan med **Robert Dahlin** i spetsen för en makalös debut-säsong med Åland United som i dag är landets fjärde bästa klubbtag på damsidan! Ett lag där mixen gamla bekanta ansikten, lyckade nyförvärv och unga hungriga förmågor fungerat perfekt. En åländsk fusion mellan två forna ärkerivalerna har blivit en åländsk stolthet. Inte illa på två års tid.

Grattis Annica! Med sina 19 mål stod Sjölund för nästan hälften av lagets målproduktion. Klart att Annica haft stor del i åländskornas framgång. Att en skyttedrottning inte tillhör medaljlagen i FM-serien hör heller inte till vanligheterna.

Åland Uniteds publiksiffror är också imponerande. Toppen var 432 personer på WHA mot KMF från Kuopio. 398 personer såg mötet med FC Sport i Marusböle och 362 var publiksiffran då det var gräspremiär

i Bengtsböle mot SCR. Riktigt bra siffror, på tre olika arenor. Årets lägsta publiksiffra hade bottenmötet mellan FC Espoo och KMF: 30 personer...

Fortsättningsvis går det inte att komma ifrån att topption i FM-serien är i en egen klass. Mästarlaget FC Honka 67-9 i målskillnad, silvermedaljörerna FC United 62-8 och tabelltrean HJK 50-9. Åland Uniteds fjärdeplats var så gott som maxad.

FC United spelade 2–2 mot FC Espoo (lagets enda poäng i FM-serien) och föll med 2–1 hemma mot Ilves inom loppet av en vecka i augusti då nigerianskorna **Uwak** och **Chikwelu** var på landslagsuppdrag. Fem tappade poäng. FC Honkas försprång till FC United var slutligen fem poäng...

På herrsidan har IFFK dominerat division III och tar nu steget upp till tvåan. Ett åländskt farmarlag som fungerar som det ska. Tyvärr har IFFK:s succé fört med sig Ham-

marlands IK:s fall. HIK har haft väldigt tunn trupp medan IFFK haft folk så det blir över. Åland behöver ett lag i tvåan, det är helt klart. Nu finns det ett vettigt trappsteg till IFK Mariehamn för de som vill slita och kämpa mot Tipsligan. Men det är förbannat synd att HIK åkte ur. Tänk vilken naturlig fotbollsstege vi skulle kunna haft: IFK Mariehamn, Tipsligan IFFK division II HIK, division III Sunds IF, division IV Jomala IK, division V

IFK Mariehamns andra säsong i Tipsligan ser ut att sluta riktigt bra. Laget har grepp om femteplatsen med två omgångar kvar att spela. Trots att jag tycker att IFK blandat toppmatcher med bottenapp går det inte att komma ifrån vilken stor skillnad det är på dagens IFK och laget 2005. Det känns alltid betydligt tryggare nu. Förutom 3–0-förlusten mot FC Lahti på bortaplan har IFK aldrig förlorat med mer än ett måls marginal denna säsong. Ett klart bevis på stabilitet. Debutsäsongens genomklappningar är ett minne blott.

Full pott i volleypremiär

SPÅRVÄGEN B	0
JOMALA IK	3
VINGAR	1
JOMALA IK	3

VOLLEYBOLL. Jomala IK avklarade premiären i damtvåan med bravur. La-get kunde resa hem med två segrar i bagaget.
– Jag håller fast vid att vi kan och ska ligga i top-pen av serien, säger Erika Johansson.

Vägen till damtvåan gick le-kande lätt för Jomala IK:s da-mer förra säsongen. I helgen spelades premiärmatcherna för laget i den nya serien. I lördags inledde åländskorna med seger över Spårvägen B med 3–0 (25-17, 25-19, 29-27).
– De hade en spelare som var jätteduktig och som är med i landslagstruppen i beachvol-leyboll. Men en spelare gör inte hela laget, vi kunde störa deras spel så pass mycket att hon inte kom fram, säger spelande trä-nare Erika Johansson.
Servemottagningarna fung-erade bra för JIK.

– Vårt centerspel med **Jo-hanna Hagström** och **Pia Saku** var riktigt bra, säger hon och fortsätter:
– Spårvägen förlorade ganska mycket på egna misstag, vi fick en del gratis.

I söndags blev det en ny se-ger, den här gången över Vingar med 3–1 (15–25, 25–17, 25–22, 25–15).
– Vi mötte dem i Uppsala cup där vi vann med 3–0. Nu förlorade vi första set och det be-rodde på underskattning, säger Johansson.
JIK kunde därefter relativt enkelt plocka hem de återstå-ende seten.
– De var betydligt bättre än i Uppsala. De svagheter vi kunde utnyttja där hade de tränat på.
Med två segrar av två möjliga,

Stabilt. Jomala IK förlorade ett av sju spelade set i hel-gen och stod för en stabil insats. Spelande tränare Erika Johansson, här i en tidigare match, var aldrig orolig.
Foto: JONAS EDSVIK

har laget nu fått indikationer på vad den kommande säsong-en bjuder på för motstånd.
– Men det är jättesvårt att säga något ändå, även om i börjar se tendenser på vilka lag som vinner över andra. Jag håller fast vid att vi kan och ska ligga i toppen av serien, säger Erika Johansson med tilläg-get:
– Förutsättningen är förstås att vi håller oss friska. Kommer det en våg av förkylningar och maginfluensa blir det tuffare.
Hon säger att hon dock ald-

rig var orolig i någon av de in-ledande matcherna. I dagsläget ligger JIK etta i division II och närmast väntar hemmamatch mot Stjärnfall som förlorat sina två första matcher. Tills dess ska ålänningarna träna på specialsituationer.
– Vi har en trygg och bra grund att stå på, men det finns vissa detaljer i olika moment vi kan bli bättre på.

MALIN TILLSTRÖM
malin.tillstrom@nyan.ax
tfn 528 478

...men manfall sänkte herrarna

TIERP B	3
JOMALA IK	1

VOLLEYBOLL. Jomala IK:s herrar hade endast sju man med sig i lagets första bortamatch.
– Vi hade många servelyf-tare borta och det var lite där det svek, säger David Ståhlman.

JIK åkte till Aspenskolans

idrottshall i Tierp med ett stympat lag inför sin första bortamatch i herrtvåan. Till slut blev det förlustsiffror för ålänningarna med 1–3 (25–17, 17–25, 12–25, 19–25).
– Matchen låg opassligt för många spelare och vi hade bara sju stycken med oss. Många av våra servelyftare vår borta och det var lite där det svek, då kommer man inte heller till anfall, konstaterar

spelaren David Ståhlman.
Han konstaterar att JIK med full trupp borde ha slagit dem och nu ser laget fram emot revansch mot Tierp B på hem-maplan i returmötet istället.
– Det var vi alla överens om.
Ett set vann ålänningarna dock, men Ståhlman konsta-terar att den poängen kom på motståndarnas egna miss-tag. (mt)

Yes Tomorrow fyra på Solvalla

TRAV. Yes Tomorrow, med **Barbro Carlsson** i sulkyn, blev fyra på Solvalla i fredags i lopp 4 över 2.140 meter autostart. Prischecken blev 6.000 svenska kronor. I lopp 8 blev det en sjätteplats för Sjöskogs Prince med **Jim Frick**. (be)

SCHACK

AM, rond 1
Seppo Parlén-Ulf Holmberg 0–1, Kent Gustavsson-Simon Holmström 1–0, Åke Nordström-Bo Karlsson uppskjutet, Per-Åke Aspbäck-Joakim Johansson 0–1, Jens Åkerblom-Christopher Kankare 1–0.

ISHOCKEY

Upplandsserien B-poikar, division II
IFK Mariehamn-Bålsta HC 5–3
Målskyttar: Philip Mattsson 3, Linus Sandström, Emil Sandström.

Kom ihåg

ÅSSF: Luftvapenskytte för se-niorer måndagar 13.00-15.00 i Bredmo skyttehall. Rörligt mål, luftgevär stående eller sit-tande med stöd samt luftpistol. Medtag eget vapen eller låna föreningens. Välkomna!

IFK-fotboll: P99S, träningarna har börjat! Vi tränar i Strand-näs högstadieskola på tisdagar 18.00-19.00.

JIK-friidrott: Inneträning-arna i Vikingahallen i vinter

är torsdagar 17.30-19.00 och söndagar 14.00-16.00. Info av tränare Micke på tfn 0457 3424461.

ÅIGA: Ordinarie höstmöte på Park Alandia torsdag 26 oktober 19.00. Stadgeenliga förhandlingar. Alla hjärtligt välkomna. Ledarträff inför Rhodos direkt efter.

ÅID-friidrott: Åland Marat-hon, tillika DM maratonlöp-ning, söndag 29 oktober 08.30. Start och mål Wiklöf Holding Arena, Mariehamn. Även halvmaraton arrangeras samti-

digt (ej DM), 08.45. Förhands-anmälan till ÅID:s kansli, tel. 19170, 23190 senast måndag 23 oktober. Utgivning av num-merlappar, lördag 28 oktober 15.00 19.00 Hotell Savoy och söndag 29 oktober 07.15-08.15 på WHA.

IFFK/SIF/IFF-friidrott: Ingen träning denna vecka på grund av höstlov.

SIF-fotboll: A-laget har spe-larmöte på lördag 13.00 på Sportkila. Träning efteråt 15.00-16.30. Ta med målkor-ten, mycket viktigt!

Behöver du ändra dina uppgifter i telefon-katalogen?

Gör det nu!

Med anledning av förestående utgivning av Ålands telefonkatalog 2007 uppmanas de abonnenter som önskar rättelse eller tillägg i nuvarande katalogregister att därom SKRIFTLIGEN anmäla till respektive telefonföretag **SENAST 10.11.2006**. Blankett finns i Din telefonkatalog.
Abonnent erhåller **en rad** i katalogen **avgiftsfritt**. För extra rad debiteras € 19,20. Kataloguppgifter kan även sändas som e-mail under adresserna: katalogen@mtel.aland.fi, katalogen@altel.aland.fi
Abonnents kataloguppgifter kan även införas i **abonnentregistret** med nedanstående texttyper:

SPALTLOGO
(10x60 mm)..... € **465,50**

SPALTLOGO
(15x60 mm)..... € **511,70**

SPALTLOGO
(20x60 mm)..... € **563,20**

EFFEKTTEXT MED LOGO
(mått 10x20 mm) € **370,60**

EFFEKTTEXT
..... € **187,40**

HALVEFFEKTTEXT
..... € **19,20**

INRAMAD ABONNENTUPPGIFT € 107,10

Lägg till e-post och web-uppgifter

Alla dina telefonkataloguppgifter syns på internetlänkar hos t.ex. de åländska lokaltidningarna. Till och med telefonkatalogsannonserna exponeras på webben! Så uppdatera dina uppgifter, du betalar endast € 19,20 för en extrarad med din mail eller websida.
Det här syns i både katalogen och på Internet
1. Vita sidorna
2. Gula sidorna
3. Gula sidornas annonser
4. Dina länkar till din e-mail eller websida!

DÄR INGEN ANMÄLAN OM ÄNDRING INKOMMIT, INFÖRS ABONNENTS NAMN, YRKE OCH ADRESS SOM I 2006 ÅRS KATALOG.

Alla uppgifter bör **undertecknas** av telefoninnehavaren.
Annonser och uppgifter för publicering i telefonkatalogens yrkesregister, emottages av Ålands Telefonandelslags kontor i Godby, tfn 41053.
Annonser och uppgifter i yrkesregistret införes oförändrade ifall anmälan om ändring ej inkommit **senast den 10.11.2006**.
Nya annonser och ändring av tidigare införda annonser bör inlämnas i **originalutförande**.

Priser för annonser på katalogens gula sidor är:
Annons i svartvitt € 2,20 per spaltmillimeter, annons i fyrfärg € 2,85 per spaltmillimeter (minimistorlek är 60 mm). Priset för radannons på gula sidorna är € 26,90. Alla priser inkl. 22 % moms.

Mariehamns Telefon Ab

Ålandsvägen 52, 22 100 MARIEHAMN, tel. 27 044, fax 15 900

Ålands Telefonandelslag

22 410 GODBY, tel. 41 053, fax 41 299

► SÄLJES

Vill du ha extra inkomster?

Du jobbar ofta kvällar och helger och körkort behövs.

Ring 38 021

► ÖVRIGT

Ålands
landskapsregering

Skördeskador 2006

Anmälan om skördeskada för ansökan om räntestödslån skall göras till kommunens lantbrukssekreterare.

Anmälan görs **senast den 31 oktober 2006.**

Ålands
landskapsregering,
jordbruksbyrån

► KUNGÖRELSE

Ålands
polis-
myndighet

lediganslår härmed:

Två ordinarie tjänster som äldre konstapel (avlöningsklass A19)

Kompetenskrav: grundexamen för polis eller annan motsvarande utbildning.

Ansökan insändes till Ålands polismyndighet, PB 73, 22101 Mariehamn, med biläggande av sedvanliga ansökningshandlingar.

Ansökningstiden utgår den 27.10.2006 kl. 16.15.

Närmare information om tjänsterna lämnas av kommissarie Eva Fellman tfn 018-527 110.

Mariehamn
den 13.10.2006

Ålands
polismyndighet

► ÖVRIGT

Mariehamns stad

Strömavbrott

På grund av ombyggnadsarbeten kommer strömavbrott att inträffa följande tid **onsdagen den 18 oktober:**

kl 12.00-16.00:

Avbrottet berör följande delar av **Järsö: Notberg, Dragsvik, Hästskär, Langnäs, Pepparskär och Stångklubben samt Tuvskär, Ängskär, Båtsmansholmen och Askö i Lemland.**

Obs! Strömmen kan vara påslagen äver under nämnda tider.

Mariehamns stads elverk
tel. växel: 5310, arbetsledning: 531 554,
jour: 531 599

Annonsera i
den tidning
du själv läser!

► MÖTEN

Rädda Barnen
på Åland r.f

HÖSTMÖTE

torsdagen den 26 oktober
kl. 18.30 i Mariehamns
biblioteket

- Stadgeenliga förhandlingar
 - Justina Donielaitte berättar om tjejgruppsverksamheten i Litauen
 - Leo Löthman reflekterar över senaste hjälpresa
- Varmt välkomna

► LEDIGA PLATSER

Mariehamns stad

Välkommen att arbeta i Mariehamns stads äldreomsorg!

Till **Trobergshemmet** söker vi följande medarbetare:

1. En **primärskötare**
2. En **konditions-skötare**
3. Ett **terapibiträde**, 65%
4. Ett **anstaltsbiträde**

Vi söker personer med god utbildning och erfarenhet, samarbetsförmåga och intresse för att arbeta med äldre. Vi erbjuder i gengäld en trivsamt arbetsplats.

Din skriftliga ansökan skall vara oss tillhanda **senast den 6 november 2006**, adress Trobergshemmet, Norra Esplanadgatan 6, 22100 Mariehamn.

Närmare upplysningar om de formella kompetenskraven, lön mm, lämnas av föreståndaren Agneta Brunila, tel. 018-531310.

Mariehamn
13 oktober 2006

Föreståndaren

■ **Vi lever** i en brytningstid. Många är villrådiga och trötta. Det har vi sett under den svenska valrörelsen, men även i debatten här hemma. Många ville efter tio år med samma styre se något nytt. Man ville ha en förändring, även om det var svårt att veta vad den kunde innebära. Missnöjet ytttrade sej även i att främlingsfientliga tog plats i vartannat fullmäktige.

Sådana ytterlighetsrörelser märker vi inte mycket av hos oss. Men vi kan märka en viss oro inför allt det nya som är på väg. Sjöfartsproblematiken, omorganiseringen av sophanteringen och digitaliseringen av tv-sändningarna har varit på tapeten. Kraven på missbrukarvård och den social service har ökat. För att få råd med en god service är man i riket i färd med att slå ihop både kommuner och församlingar till större enheter. Hos oss är den diskussionen ännu i sin linda.

Olika modeller har nämnts. Trots insikten om den gamla ordningens begränsningar är det inte lätt att ta till sej det nya. Endel är rädda för att förlora på det, medan andra vinner.

Men tiden står inte stilla och vi kan inte hur länge som helst låsa oss vid gamla modeller. Hur vi än möter den nya tidens utmaningar, kom-

Synpunkten

Stefan Snellman
är prost och ordförande i
förelärdarådet.

mer den vanliga människan att känna att hon inte blivit hörd och att allt styrs uppifrån. Hon är rädd för att den gamla tryggheten och hemkänslan går förlorad. Det är något vi får räkna med när vi går in för förändringar. Här kan också behövas ett nytt engagemang av andliga, kulturella och ideella krafter.

I den allmänna debatten är det rätt få som tar till orda. Bland dem en del missnöjda röster, som ökar osäkerheten bland folk. Många tänker i första hand på den egna plånboken, vilket är naturligt. Ett fåtal bekymrar sig för den grundtrygghet som är A och O för oss alla. Debatten skulle vinna på att vara mer nyanterad, beakta andras åsikter utan att förvränga dem och vara mera öppen för ny kunskap.

Det finns en beställning på större öppenhet. Det gäller inte bara EU utan också det lokala samhället, även om det är så litet som vårt. Många misstror sina egna ombud i de

beslutande organen och den representativa demokratin blir mer och mer ifrågasatt. Är det männe så, att de förtroendevalda inte har tid att hålla kontakt med sina uppdragsgivare? Det är något att tänka på inför nästa val.

Nya undersökningar visar att det för de unga har blivit naturligare att intressera sej för nya rörelser än den egna kyrkan och lättare att identifiera sej med Världsnaturfonden, Greenpeace och Amnesty än med egna demokratiskt valda organ. Demokratin behöver återvinnas i varje ny generation.

Som ordförande i äldrerådet vill jag visa på att de äldre är en bortglömd resurs, men samtidigt undrar jag om den politiska miljön håller på att förgubbas, vilket inte enbart har med ålder att göra. Det är viktigt att flera unga finns med i processen då det framtida samhället utformas. För att rekrytera nya krafter behövs en seriös, attraktiv grundutbildning. Den kunde anord-

nas inom den öppna högskolans ram.

Till känslan av främlingskap i det egna samhället bidrar ibland inslaget av nya medborgare. Mitt intryck är dock att inflyttningen hos oss har skett utan större komplikationer. Men undantag finns. Det är inte bara enskilda individer som gör sej skyldiga till diskriminering. Flera av de inflyttade har, trots god utbildning, fått nöja sej med mindre attraktiva och dåligt betalda jobb.

Då samhällsklimatet försämras är det ofta bestämda grupper som hamnar i fokus. Hit hör invandrare och andra som på olika sätt anses skilja sig från vad man är van vid. När man diskuterar nya människor och företeelser tappar man ofta i iveren balansen och sinnet för nyanser. I stället för att försöka lära känna och förstå dem som har en annan bakgrund och åsikt, ger man dem gärna epitet som "svartskallar", "bögar" eller "fundamentalister".

Då vi använder dylika invektiv utgår vi omedvetet från att vi själva står på ett högre plan. Men om vi delar in folk i bättre och sämre, förstör vi möjligheten till en fruktbar dialog och ett gemensamt sökande efter vägar som leder till trygghet och trivsel i vårt landskap.

Två öppna ögon för miljön

■ **Ålands Vattenskyddsförening** har i Nya Åland den 9 oktober 2006, uppmärksammat några av de åländska kommunala reningsverkens, erkännerligen Eckerös, problematik med säsongsvariationer till följd av turism och färjetrafik.

Ur min utgångspunkt är det uppmuntrande, att Ålands miljöstatus tas på allvar av såväl inblandade offentliga myndigheter som allmänheten och miljöorganisationer i landskapet. Det finns som alltid en prislapp på det vi gör för miljön, men vi skall alla komma ihåg att prislappen för att inte göra något oftast blir högre.

Naturligt nog är det också vattenrecipienten Östersjön som är i fokus för det åländska miljöintresset.

Alla konstruktiva bidrag till en diskussion och framförallt till åtgärder - som kan främja vattentillståndet i Östersjön - ett av världens ojämeförligt mest miljöbelastade hav men också en oundgänglig del av vårt marina kulturarv och vår turistiska näring - måste därför värdesättas.

Vattenskyddsföreningen tar särskilt upp frågan en eventuell anslutning till Lotsbroverket som en lösning på Eckerös säsongsvariationer.

Redan vid förprojektering av stamavloppsledning till västra fasta Åland för drygt tre år sedan, diskuterades förslaget ingående, men avslogs, av kommunledningen

i Eckerö av det enkla skälet att kommunen bara ett par år dessförrinnan hade gjort betydande investeringar och åtaganden i det egna reningsverket med tillhörande ledningsnät och pumpstationer. Tekniska nämnden och Miljönämnden i Eckerö gjorde samma bedömning.

Det konkreta förslaget innebar den gången att den projekterade rödragningen från Hammarland och vidare till Lotsbroverket skulle överdimensioneras från 110 mm till 160 mm tryckledning. Då Eckerö reningsverk redan har, och alltså har, en inbyggd överkapacitet ställdes också frågan om inte det fanns fördelar med att i stället ansluta Hammarland till reningsverket i Storby vilket också skulle möjliggöra en reell utbyggnad av avloppsledningsnätet och anslutning av nya abonnenter i västra Hammarland och östra Eckerö.

I en tillbakablick vill jag nog vidhålla att hade förslaget om ett centralt reningsverk på fasta Åland sjösatts något tiotal år tidigare, hade det helt klart framstått i en annan dager även om volymökningen till en enda utsläppspunkt skulle öka den koncentrerade miljöbelastningen på denna plats vilket kan vara mindre lämpligt vid exempelvis långvarigare driftstörningar och bräddningar.

Med det nu inledda anbuds-förfarandet för att möjliggöra en väsentligt högre renings-

grad under hög belastning på reningsverket i Eckerö, liksom utjämningsstank för jämnare och stabilare tillrinning och förbättrade provtagningsrutiner i, helst helt, automatiserade system - där regelmässiga provtagningar redan utsträcks till färjehamnen i samarbete med Eckerö Linjen - anser sig kommunen ändå med stöd av tillgänglig expertis ha kommit långt på vägen.

Kommunen fullföljer också sitt ambitiösa utbyggnadsprogram för det kommunala avloppsledningsnätet med en långsiktig planering som sträcker sig till år 2014.

Fortsatta anslutningar till till avloppsledningsnäten och en förbättrad reningskapacitet är i själva verket de mest verkningsfulla bidragen som en landskommun kan ge till en förbättrad vattenkvalitet i Östersjön.

För årets första åtta månader 2006 kan Eckerö reningsverk uppvisa ett sammanlagt genomsnitt på 74,5 % kväverening (medtaget effektred-sättningen i juli 2006), 99,1% på fosfor och 98,5% på syreförbrukande, biologiskt nedbrytbara ämnen (BOD). Miljökraven som gäller på års- och kvartalsbasis för reningsverket i Eckerö är 50% på kväve, 90% på fosfor och 90% på BOD.

Det kan i en jämförelse noteras att flera av de kommunala reningsverken på den svenska sidan av Öster-

sjön, också vid Ålands hav, helt saknar kvävereningskrav i sina gällande miljötillstånd, något som vid upprepade tillfällen kritiserats av den Europeiska Unionen i enlighet med det europeiska avlopps-direktivet.

Genomsnittlig kvävereningsgrad på samtliga svenska kommunala reningsverk är c:a 60% enligt Naturvårdsverkets uppgifter.

Vid kommunstyrelsens senaste sammanträde den 10 oktober 2006, behandlades den långsiktiga avloppsbehandling i Eckerö kommun. Kommunstyrelsen ansåg i detta sammanhang att att det vore en klok åtgärd om Landskapsregeringen möjliggjorde en dimensionering av stamledningen till Hammarland som hade tillräcklig reservkapacitet - och därigenom en senare politisk handlingsfrihet - för vidare geografisk omfattning västeröver.

Ett öga är nog därför öppet, som Vattenskyddsföreningen uttrycker det hela, för möjligheten till centrala modeller för avloppsvattenhanteringen på Åland.

Däremot, kan jag försäkra, är båda två ögonen vidöppna för alla möjligheter att vidmakthålla, utveckla och förbättra det reningsverk som redan finns i Eckerö.

Med vänliga hälsningar

Jörgen Lundqvist
kommundirektör

TV-programmet

tisdag 17 oktober

7.00 Gomorron Sverige [68341727]
10.30 UR-program [7583036]
10.30 Se om ditt hus (R) [2123] **11.00** Skolakuten (R) [7104] **11.30** Orden med Anna Charlotta (R) [3611] **12.00** Vetenskap – fågelinfluensan (R) [4340] **12.30** Jorden – kropp, kraft och kemi [4185]
13.00 Rapport [95017]
13.05–14.05 Världens viktigaste formel (R) [6057678]
15.25 Tystnaden [1879122]
FILM Svenskt drama från 1962. En latent konflikt utlöses mellan systerarna Anna och Ester när Ester blir allvarligt sjuk under en resa i ett främmande land. I rollerna: Ingrid Thulin, Gunnel Lindblom, Jörgen Lindström.
17.00 Rapport [89307]
17.10 Gomorron Sverige [906036]
18.00 Bajo el cielo de Madrid [64901] UR. Integración.
18.15 Le Maroc qui bouge [584098] UR. Asmaa et Khadija – sous le même ciel. Även 18/10, 20/10 och 22/10.
18.30 Krokodill [9475] Barnprogram från UR.
19.00 Bolibompa [1659]
19.00 Myror i brallan [678] **19.30** Allt och lite till (R) [949]
20.00 Bobster [562]
20.00 Lilla Aktuellt – kortnyheter [17920] **20.05** Trackslistan [938340]
20.30 Rapport [833]
21.00 Uppdrag granskning [47727] Samhällsprogram. Del 8 av 16.
22.00 Västra Hamngatan 2020 [60123] Fem minuter om tv. Del 2 av 5.
22.05 Poliser [2190340] Svensk dramaserie från 2006. Del 5 av 8. I rollerna: Johan Hedenberg, Amir K Naji, Marie Delleskog. Även 22/10.
23.05 Argument [4159388] Debattprogram. Del 5 av 14.
0.05 Rapport [4917383]
0.15 Kulturnyheterna (R) [4946895]
0.25 Vetenskap – fågelinfluensan [27321] UR. Framtidens pandemi. Även 18/10.
0.55 Kobra (R) [8640760] Kulturmagasin. Även 22/10.
1.40–7.00 SVT24 [34407128]

10.30 24 direkt [61902659]
16.00 Anslagstavlan (R) [91678]
16.05 Fråga doktorn (R) [1112949]
16.50 Gunnels gröna (R) [7177475]
17.20 Race (R) [41253]
17.50 Hockeykväll (R) [12825]
18.20 Nyhetstecken [3827901]
18.30 Oddsat [56494]
18.45 Utiset [9529611]
18.55 Regionala nyheter [3010727]
19.00 Aktuellt [35814]
19.15 Go'kväll [285340]
Magasin. Personligt samtal om motgångar och glädjeämnen i livet. Hundskola och matlagning. Möte med deckarförfattare på brottsplatsen.
20.00 Kulturnyheterna [72369] Även i SVT1 senare i dag.
20.10 Regionala nyheter [4890814]
20.30 Musikbrån live [2843] Musikprogram. Del 4 av 5. Det bästa från Flaming Lips konsert från i våras på Cirkus i Stockholm.
21.00 Babel [2814] Litteraturmagasin. Del 6 av 8. Intervju med Kurt Vonnegut i New York. Möte med den portugisiske författaren António Lobo Antunes. Även 18/10 och 21/10.
21.30 Dorte Mandrup i närbild [1185] Dansk arkitektporträtt från 2005. Dorte Mandrup har intagit en plats bland de verkligt stora inom samtida dansk arkitektur. Även 22/10.
22.00 Aktuellt [55630]
22.25 A-ekonomi [4646901]
22.30 Säsongstart: Toppform [7369] Livsstilsprogram. Tre familjers väg mot en sundare livsstil. Programledaren Blossom Tainton Lindquist coachar deltagarna till att bli fysiskt aktiva. Del 1 av 10. Även 18/10 och 21/10.
23.00 Nyhetssammanfattning [68291]
23.03 Sportnytt [300044611]
23.15 Regionala nyheter [9009982]
23.25 Väder [6582415]
23.30 Focus [6917253]
FILM Amerikanskt drama från 2001. I 1940-talets Brooklyn frodas fördomar och rädsla. Ett par blir i fokus för grannarnas fördomar. I rollerna: William H Macy, Laura Dern.
1.15–1.45 Filmkrönikan (R) [9442673]

7.30 Ed, Edd & Eddy [136746]
8.00 Masken [137475]
8.30 The Simpsons [3076562]
9.55 Oprah Winfrey show (R) [7774630]
10.50 Våra bästa år (R) [6115611]
11.40 Everwood [1303272]
12.30 Ensamma hemma [4799369]
13.25 Lyckochansen [4544098]
13.50 Våra bästa år [1932098]
14.40 Oprah Winfrey show [8266814]
15.35 Par på prov Amerika [1204746]
16.30 Från koja till slott (R) [926456]
17.30 Cityakuten [8944475]
18.25 Nanny [353611]
18.55 Simpsons [727272] Amerikansk tecknad serie.
19.25 Du är vad du äter [261384] Brittisk realityserie från 2006. Del 9 av 18. Aimee är 20 år och väger 111 kilo.
19.55 Update [7556659]
20.00 Extreme home makeover [145494] Amerikansk inredningsserie från 2004. En komplicerad graviditet påverkade familjen Harris ekonomi negativt. Nu är deras hus i akut behov av renovering.
21.00 Säsongstart: Bones [758982] Amerikansk kriminalserie från 2006. Del 1 av 22. Ett tåg spårar ur och teamet undersöker varför. I rollerna: Emily Deschanel, David Boreanaz, Jonathan Adams.
22.00 Seriestart: Vanished [787494] Amerikansk kriminaldramaserie från 2006. Del 1 av 13. Sara får beröm för sitt arbete med "Children First" och har en överraskning att berätta för sin man. I rollerna: Gale Harold, John Patrick Amedori, Ming-Na.
23.00 45 minuter [396384] Svensk dokumentärserie från 2006.
0.05 Cityakuten (R) [1103857] Amerikansk dramaserie.
1.05 Sex and the city [5231963] Amerikansk komediserie.
1.35 Navy CIS (R) [5319296]
2.30 Drew Carey show [2693876]
3.00 Top model 4 [8435708]
4.00 That's life [9206586]
4.45 Floor filler [2877321]
5.15 Floor filler [6421215]
5.40 Singel i Hamptons (R) [9238215]
6.10–6.55 Ellen DeGeneres [6517302]

6.50 Nyhetsmorgon [42645776]
11.00 Nyhetsmorgon efter tio [657475]
12.30 Jackpot [4780611]
13.25 Hem till gården [423814]
13.55 Nyheterna [3899369]
14.00 Direkt: Dagens rätt [234388]
14.25 Nya tider (R) [692833]
14.55 Ordjakten [8285949]
15.50 Nyheterna [2344833]
15.55 Martha [1282524]
16.50 Lattjo lajban: Totally spies [8975104]
17.15 Doktorn kan komma (R) [6593272]
18.15 That '70s show [746307]
18.45 Förkväll [4869456]
18.55 Lokala nyheter och väder [7917659]
19.00 Förkväll, forts [679562]
19.50 Lokala nyheter och väder [8150659]
20.00 Nyheterna och ekonomi-nyheterna [137340]
20.30 Veterinärerna (R) [136611] Svensk djurserie från 2004. Del 9 av 12.
21.00 Äntligen hemma [756524] Svenskt inredningsprogram från 2006. Del 4 av 12. Martin och Zaba hjälper trettonårige Harry att möblera hans rum så det blir mer personligt. Med Martin Timell.
22.00 House [487543] Amerikansk dramaserie från 2004–05. Del 7 av 22. En kvinna lider av en sällsynt afrikansk sjukdom. Men varken kvinnan eller hennes make har varit i Afrika.
22.55 Nyheter [1799861]
23.35 Alias [493956] Amerikansk thrillerserie från 2005. Del 12 av 17. En månad efter sin förlösning blir Sydney indragen i jobbet igen när hennes ärkefiende kidnappat Will. Även 21/10.
0.30 Anna Pihl (R) [2298514]
1.15 Advokaterna (R) [3291838]
2.10 Joe Renato (R) [1863296]
2.50 Nattöppet [4917215]
3.55 House (R) [7848895]
4.40 Lättlagat (R) [6432321] Även 21/10.
5.05 Lättlagat (R) [1060166]
5.30–6.50 Nattöppet [6975166]

17.15 Kortnytt
17.16 Zon5: Loppshop Fanny testar tittarreceipt tillsammans med Magnus från Sportkampen, och Testloppet testar rullskor.
17.45 BUU-klubben Matti tittar med dig bland annat på Kossan Connie, Jag – Asta Marie och Maggan och Måns.
18.15 Tv-nytt
18.30 Krönikan Dansk dramaserie om efterkrigstidens nya generationer. Del 3 av 22. 1950. Ida får överraskande upplysningar om sin käraste Erik av hans far.
19.30 Människans vägar Holländsk dokumentärserie. Del 8. Från Moluckerna till Holland. För 50 år sedan tvingades 12 500 personer från ögruppen Moluckerna till Holland som gästarbetare.
20.00 Tv-nytt
20.20 Strömsö Fritidsmagasin om bland annat mat, trädgård, hobby och verkstad. Programledare är Matias Jungar. Färskrökt fisk ur Strömsös nya rökugn blir det idag. Michael tillreder en svamp- och potatiskompott till siken. Johan och Matias bygger rökugnen och åker ut på fisktur med yrkesfiskarna Jarl och Ove Kaarto. Lee fortsätter inreda westernhörnan med månlampa och en stickad matta och Elisabeth åker till Åbo för att prova på stenåldersfiske.
21.00 Sportmagasinet Människor i idrottens värld.
21.30 Ögonabj Finsk produktion. Mer aktuell än någonsin. En talkshow med bland andra Stan Saanila, André Wickström, Heli Roiha.
22.15–23.45 Nero Wolfe: Wolfes kravatt, Maskerad för mord Amerikansk deckarserie. Del 4 av 19. Dubbelavsnitt med ett första fall där en klient inte hinner berätta sitt ärende förrän hon hittas mördad i Wolfes arbetsrum. I det senare fallet besöker Manhattans blomstersällskap de beryktade orkidésamlingarna med dödlig utgång för en av gästerna. I rollerna: Maury Chaykin, Timothy Hutton.

5.55 Ettans mor-gon-tv [89873123]
9.15 Läkarna på landet [4360475] Ingens fel.
10.15–10.30 Finsk skol-tv: Ekofacket [9595185] Del 5 av 6. Spelar utseendet någon roll?
11.00 Tv-nyheter [33746]
11.05 Utbildning, dagföreställning: Våra rötter 1-3 [5561272]
12.35 Go Yoyo Go [384185] Del 21 av 26. Peggy's notes.
12.45 Es español 2 [786369] Grundkurs i spanska. Del 8 av 12.
13.00 Tv-nyheter [80185]
13.05 Kraftverk [563185]
14.00 K-kont [99746]
14.15 Arto Nyberg [33920]
15.00 Tv-nyheter [51562]
15.05 Mord och inga visor (R) [2144052] Stämplad kvinna.
15.50 Ettans salong [4283949]
16.10 A-punkt [7134901]
16.30 MOT [4307]
17.00 Tv-nyheter och ekonomi-nyheter [74475]
17.10 Rullande stenar [45494]
17.40 Nyheter på teckenspråk [4833611]
17.45 FST: BUU-klubben [25630] Matti tittar med dej bl a på Kossan Connie, Jag – Asta Marie del 4/5 och Maggan och Måns.
18.15 FST: TV-nytt [502494]
18.30 Nyhetsrubriker [78104]
18.35 Loppis Redesign [1197982] Terhi Simola är programvärd. Irina Aardmäe från Plan B designar kläder och föremål av återvinningsmaterial.

19.10 K-trappan [8428814]
20.00 En sann historia: Moppebombarna [630] Kvinnor och gubbmoppar – inte en helt vanlig kombination!
20.30 Tv-nyheter och väder [18659]
20.55 Sportrutan [6545982]
21.00 Blackpool [65123] Del 6 av 6.
22.00 Känslig hud [494] Del 6 av 6.
22.30 Ali G i USA [765] Ali träffar författaren Gore Vidal, besöker Mount Vernon och tänker på tryggt sex.
23.00 Tv-nyheter [92746]
23.10 Kulturnyheter [1197949]
23.15 FST: Kvällsnytt [1187562]
23.20 Ny film: Paragraf 23 [2530920] Polisen omringade Hvidtfeldtska gymnasiet i Göteborg den 14 juli 2001 under EU-toppmötets första dag. Fotografen Peter Löfstedt var en av de 455 personer som greps.
23.32 Ny film: Älvparken [200048369] Dokumentärfilm om ett härbärge för bostadslösa i Lahtis och om dess innevånare.
0.20–0.30 Euronews [4930234]

6.30 Ylekax [96808456]
10.00 Revolver [56949]
11.00 Dolt ord + Spelpåse [25843]
12.00 Tellus-frågesport [63475]
12.25 Dagens rubriker [9462388]
13.20 Chefen sliter [872901]
13.50 Förträffliga finländare [893494]
14.20 Mörk ligger råken [1223475]
FILM Finskt drama från 1949. I rollerna: Ansa Ikonen, Santeri Karilo. Regi: Valentin Vaala. SV.
16.00 Superfarmen [1746]
16.30 Drake & Josh [47833]
16.55 Puss och kram, Felix [9935524]
17.20 Lilla tvåan [67291]
17.50 Regionala nyheter [3837388]
18.00 Tv-nyheter och ekonominytt [26253]
18.15 Tvåans höstväder [3017630]
18.20 Akuten [772272]
19.00 I Paavolainens fotspår (R) [5388]
19.30 Långt från trädet: Károly och Sami Garam (R) [47659] Cellospelarens son blev kändiskock. Programmet reder ut hur långt äpplet föll från trädet och vilken vägkost kocken fick från hemmet. Kunde han fritt välja sitt yrke? Hur har far och son-relationen utvecklats sedan barndomen?
19.45 Nikolaj och Julie [1560185]
20.35 Djuren i mitt liv: Hunden eller jag? [233307] Taxen Rufus är liten men ettrig. Hundinstruktören Victoria Stilwell har fullt upp med att få bukt med Rufus som ständigt skäller, nafsar och smutsar ner överallt.
21.00 Aktuella tvåan [90663] Diskussion, kommentarer och kritik kring veckans teman.
21.35 Mästarnas liga i fotboll [3196017] Refereras i flerljud av Juri von Bonsdorff.
0.00 Pressklubben [9895]
0.30 VM i rally: Turkiet [2395857]
1.30–2.15 Musik-tv [7800924]

6.25 Godmorgon Finland [85554901]
9.10 Vinstpotten [5691949]
10.10 Köpkanalen [3674456]
12.10 Drop 3 [802253]
12.50 Beach soccer [879369]
13.15 MTV3 Chatt [8129123]
14.05 Hamtaro [3349307]
14.30 Brorsan är ett geni [973765]
14.55 Vinstpotten [955814]
15.25 Intensiven [6350949]
16.20 Matstället (R) [272678]
16.35 Vinstpotten [2659185]
17.00 Emmerdale [684833]
17.30 De vackra och de djärva [687920]
18.00 Sexans nyheter, väder och sport [486833]
18.15 Nöjesnytt [913235]
18.30 Unisex [663340]
19.00 Sjuans nyheter [680562]
19.15 Kauppaletis ekonomiska nyheter [232185]
19.25 Dagens väder [2214017]
19.30 Dolda liv [410185]
20.00 OC [416494] Amerikansk dramaserie. Hatkontroll. Ryan slår en bekant till Johnny, vilket håller på att stå honom dyrt. Samtidigt tampas Julie med sitt samvete, när intäkterna från ett välgörenhetsjippo håller på att gå i egen ficka.
21.00 Flykten [244122]
22.00 Tians nyheter [407291]
22.20 Resultatrutan [8829098]
22.30 Sex fot under [5961291] Amerikansk komediserie. Vals i moll. Davids och Keiths babydrömmar övergår i mardrömmar. Ruth har svårt med George.
23.35 Kodnamn: Evighet [6010765] Amerikansk actionserie. En våt grav. Vad är hemligheten med ett stenblock som väger tre tusen tonn som någon har stulit från ett museum?
0.35 Nöjesnytt [5901654]
0.50 Köpkanalen [9416789]
1.20–6.20 MTV3 Chatt [86893321]
6.20 Köpkanalen [24587505]

ÅLANDS RADIO 91.3 MHz
6.45–10.00 Gomorron. Programledare: Kjell Brändström. **6.50** Beträktelse. Av Kari Ruokola. Även 18:15. **6.55** Ålandsnytt. **7.00** Aktuellt. **7.30** Ålandsnytt. **8.00** Aktuellt. **8.30** Ålandsnytt. **9.00** TT-nyheter. **9.02** Musikaletten: Spelmansmusik. **9.30** Ålandsnytt. **9.45** Sagostunden. I dag lyssnar vi till andra delen av sagan Gossen som inte kunde ljuga, skriven av Helena Nyblom och uppläst av Astrid Olhagen. Veckans samtliga avsnitt sänds även på fredag 12:30. **10.00** TT-nyheter. **10.02–15.00** Mitt på dan. Programledare: Tom Wiklund. **10.30** Ålandsnytt. **11.00** TT-nyheter. **11.30** Ålandsnytt. **11.40** Musik. **12.00** Aktuellt. **12.10** Musik. **12.15** Kulturen. Även 17:45 och lördag 10.15. **13.00** TT-nyheter och Ålandsnytt. **13.05** Rätt skall vara rätt. Frågetävling. **14.00** TT-nyheter och Ålandsnytt. **14.05** Lyssnarnas telefonönskemusk. **15.00** TT-nyheter och Ålandsnytt. **15.05** Min Musik. Red: Ann-Christine Karlsson. Även söndag 13:00. **16.00** Aktuellt. **16.15–17.45** Åland i dag. Programledare: Magnus Nilsson. **17.00** TT-nyheter. **17.02** Ålandsnytt. Även 18:03. **17.45** Kulturen. Repris. **18.00** Aktuellt. **18.03** Ålandsnytt. Repris från 17:02. **18.15** Beträktelse. Repris. **18.30–19.00** Musik. **5.30** Musik.

TV ÅLAND
INFOKANALEN
Vad tog det åt trippmätaren?
Tv Ålands Janke Berglund tog landshapsregeringens Camilla Gunell till Vårdö för att tala aktuell kultur, men körde de rätt? För de fick höra att det är dubbelt längre väg från Mariehamn till Vårdö än tvärtom?

Missbrukarvårdens sekretess

■ **Med anledning** av vissa kommuners krav på att få namnen på klienter som söker vård på Missbrukarvården vill vi framföra följande:

Honnörsorden för Missbrukarvården på Åland har alltsedan starten 1980 varit frivillighet, kostnadsfrihet och sekretess. Under årens lopp har ett förtroende för verksamheten vuxit fram och detta har inneburit att tröskeln att söka hjälp har blivit lägre. Alla ålänningar hög som låg har vågat söka hjälp.

Det är så att missbrukarvården når klienter som du och jag, det kan till exempel handla om någon som är anställd i kommunen, tjänstemän i landskapet, förtroendevalda, jordbrukare, egna företagare med mera.

I den nu uppkomna situationen har ett antal klienter bestämt sig för att avsluta behandlingen i förtid på grund av att man inte vill att deras namn skall figurera i kommunens handlingar. Detta är alltså en mycket känslig fråga för våra klienter och deras rädsla och integritet bör tas på högsta allvar.

Vår förhoppning är att kommunerna skall ta tillbaka sitt beslut och att andra kommuner som funderar i samma banor skall sansa sig, och ge sina kommunmedlemmar möjlighet att söka hjälp utan att äventyra att identiteten röjs.

I 26 år har systemet fungerat och missbrukarvården har ingen som helst orsak att debitera

kommunerna för klienter som inte bor i kommunen.

Vi har revisorer som granskar vår verksamhet. Vi kan dessutom inbjuda någon representant för kommunens revisorer att komma och titta på underlaget till kommunräkningarna.

Efter ett studiebesök på Gotland, som en stor grupp från Åland nyligen gjort, ser vi att systemet fungerar även annanstans. Alkohol- och Drogrådgivningen på Gotland är anonymitetsskyddad. Anmälningssplikten gäller ifall barn far illa (liksom hos oss) eller om det är fara för någons liv. Annars full sekretess.

Missbrukarvården
Birgitte Wahlsten

Får vara anonym. "Honnörsorden för Missbrukarvården på Åland har alltsedan starten 1980 varit frivillighet, kostnadsfrihet och sekretess.", skriver verksamhetsledaren.
Foto: ERKKI SANTAMALA

Jag flyttar gärna björnen!

■ **Landskapsregeringen** har beslutat att björnen på Brändö "får skjutas".

Fridlysningen lyfts från 20.11.06-31.01.07. Man försöker ändå först lokalisera björnen genom att anlita en björnhund och undersöka i sista stunden möjligheten att fånga in och flytta djuret.

Det verkar dock att avlivningen genom att skjuta björnen blir lösningen. Landskapsregeringen går detaljerat in i vem som får skjuta samt var och hur det skall gå till.

I Finland och Sverige följer de behöriga myndigheterna naturadirektiven när anhängan om att avliva fridlysta djur behandlas. I Finland har jord- och skogsbruksministeriets chef **Seppo Havu** förklarat att man håller relativt sträng policy vid dessa ärenden. Grunden till avlivningsbeslutet är utan undantag att man förhindrar betydande skadeverkan.

Det finns enligt honom inga vetenskapliga undersökningar och bevis att björn som har dödat får bli på något sätt stämplad till detta beteendet och fortsätter att döda får. I Finland ersätts får vilka blivit dödade av björn och materiella skador ersätts med 250 euros självrisk.

Hittills har björnen i Brändö inte ställt till eller hotat med betydande skador. Landskapsregeringens beslut har förmodligen fattats med andra grunder: antagligen en primitiv rädsla för större rovdjur, rädsla som sitter dold kvar någonstans i bakgrunden i människans arv.

Den nyligen omkomna, världsberömda och -älskade, naturvårdaren **Steve Irvin** från Australien lärde oss att det finns definitivt andra alternativ än att skjuta till döds djur vilka har hamnat i konflikt med människan. Steve Irvins livsverk blev att rädda tusentals fridlysta och utrotningshotade, men också extremt farliga djur, genom att fånga dem och flytta dem till deras naturliga omgivningar eller lämpliga naturreservat.

Vi kan väl på Åland åstadkomma samma! Hedra Steve Irvins minne och flytta Brändö-björnen!

Undertecknad vädjar om stöd och sympati för att kunna organisera sövningen och flytningen. Landskapsstyrelsen må se detta tillvägagångssättet som det enda alternativet.

Undertecknad ställer upp med arrangemanget i alla skeden, också med att använda geväret med bedövningspilarna. Jag är inte rädd!

Rauli Lehtinen
veterinär

sms

Messa Nyan

0457-323 4444

● Niklas, skadade du armen på Benjamins och Kalles barbeque? Åldern ligger för trappen Wille. MVH. **Aknil och Bert.**

● Ja visst har jag mamma med ledsen matte-dotter pratat med skolan och har dialog ja. Men lika jobbigt har hon ändå och läxorna tär ändå. Men skam den som ger sig. Men vi föräldrar ska heller inte göra det jobb läraren ej hinner med. Häls **Mamman igen.**

● Hallå Nyan, kan ni inte publicera namnen på alla ålänningar som "glömt" betalat TV-licensen? Minst lika intressant som skattetablerna. Nån som håller med mej? **040.**

– Det finns listor på de som betalat licensen, men inte på dem som inte betalat den. **Red.**

● Du mannen på XXX-vägen som vill framföra ditt sexliv, messa tidningarna direkt näst gång. När flera läsare då. **0457.**

● F.D. Spritkalle skall inte hitta på namn på sjöbefäl när de fikar på Julle. Sluta tjuvlyssna på på skolat befäls prat. **0457.**

● Undrar om Camilla Gunell är singel! Snyggaste ministern är hon ju! **Moderaten!**

● Vadå 11x200? Är det ingen straffavgift för försening? **HUDFLÅ.**

● "Barnskyddet" blabla, sluta pratar skit! Sanningen är den att när ni har en "inofficiell uppfattning" angående

något så kallat fall så skiter ni rakt ut i fakta. Tyvärr. Det däremot är fakta. Tänk över en stund varför tingsrättsdomarna ändras i hovrätten. Där sitter inte alla i knä på varann. Visst, ni kan ju försöka motivera era så kallade "ställningstaganden" genom att kalla det "olika uppfattning" men tyvärr är det bara en följd av att försöka klara av samvetet. Gnäll inte, skyll inte ifrån er. Utan skärp till er istället!! Eller jobba med något ni klarar av. Punkt. **0457.**

● Till 040 läs första mosebok 2:1. Försök få tag på en studiebibel eller bibellexikon där finns mycket intressant kunskap. Läs bibeln själv, skaffa en bibelläsningsplan. Vänd dig till en församling eller tronde du känner. Lycka till i ditt sökande. **Credo.**

● Det var tusan vad långa 15 minuter Nyan har. Kl halv åtta i morse skulle jag titta på e-nyan men det stod "uppdaterar tidningen just nu... Borde vara klart om ca 15 min", nåt liknande i alla fall stod det. Men efter två timmar stod samma meddelande... Hälsar **Ingen blivande Nyan-kund.**

– Tekniken spelade oss ett spratt, jag beklagar det. Du är välkommen att läsa Nyan i morgon bitti på papper eller nät. **Stefan Norrgrann, vd.**

● När ska vi få en normal TV-bild och framför allt ljudet på grej i Hammarland? Betalar inte nästa TV licens!!! **040.**

● Till singeltrött! Vi är säkert många som är det men alla sitter väl hemma. Nyan kan väl göra ett uppslag med bild och namn på alla singlar? **0457.**

● Terrorister är massmördare. Inte de som bekämpar terrorism! **FLE HUD KE.**

● Man är tydligen dum som betalar tv-licensen. **050.**

● Känns för jäv..gt att man som långtidsarbetslös alltid skrapat ihop till tv-licensen för att göra rätt för sig när välbetalda smitit undan. Bort med parasiterna. **050.**

● Älskar dig mysknopp. **0457.**

● Jag är förbannad. Här betalar vi ensamförsörjande, gamla och arbetslösa TV-licens men kulturministern gör det inte! Avgå Camilla Gunell! **040.**

● Och hur många licensskolkare bland politiker finns det bakåt i tiden. Det är inte redovisat. Alla ska behandlas lika. **0457.**

● Dagens största ris, vilket inte räcker till, de två som kom från Rödö-Senskar i en ful buster med en jytte ombord, räcker inte hela Slemmerna att vare sig lägga sig bakom eller köra om på ett vettigt sätt sälj då båten och håll er på land, nu prejade ni mig som låg före och redan körde nära land på grund av att min snurra bråkat och skrottade gjorde ni också till på det, men var inte oroliga jag har ert reg nr. Mvh **Den mindre båten.**

● Dålig bortförklaring gunell! Ni har väl alla i familjen sett på tv,eller? Hör till allmänbildningen att veta att MCA och licensen ej är samma avgift. **Mamma.**

● Bra med gratis inträde till Ålands museum och konstmuseum! Hoppas att flera museer kunde göra lika... Som sjöfartsmuseet, jakt och fiske med flera! **040.**

● En beundrare satt på Park och såg en vacker blond tjej på söndag eftermiddag. Det satt en tjej i blå tröja mitt

emot dig. Du är vacker. **Hemlig beundrare.**

● Tack för Era åsikter Mamma 24 och Kurran. Alla vet att alkoholen är en dålig herre men kan vara bra dräng för den som behöver en sådan. Det ledsamma är att ungdom under 18 lyckas få tag på alkohol och andra ämnen som gör dom ohanterbara för sej själva sina föräldrar och olika myndigheter. Nolltolerans är den enda toleransen. Detta som nu kommer är min personliga åsikt: alla innehav och bruk och tillhandahållande ska anmälas till polis alternativt tull eller gränsbevakare och självklart föräldrar. En belöning i någon form för tips som leder till att langare åker fast vore effektivt. Man ska heller inte ta nån som helst notis om vem som är föräldrar då ett brott begåtts. Alla ska behandlas lika. Ni vet det där med att vi är alla lika inför lagen. Ingen typisk åländsk svärgspolitik här inte. Pinsamt, jag känner hans, hennes föräldrar. Nej. Var raka och ärliga, det vinner vi alla på. Vem ser Du i din spegel. **JKurre.**

● Tycker lantrådet att det är okej med en lincensskojarare i regeringen om inte så avskeda ministern genast men det är väl Babsan som bestämmer i sosseregeringen så det händer väl inget. **Borgare "f.d C".**

● Mattias Klum var helt fantastisk i fredags! Tack för en oförglömlig kväll :) **Nöjd ungdom.**

● Jag vill kyssa alla åländska kvinnor, ni är så fina, och vackra. **KE HUD FLE.**

● Hoppsan, Camilla Gunell (s) fick visst hett under ändan efter skrivierna i Sverige. En ännu större tragisk figur är dock väninnan Nina

Fellman som med sin överslätande ledare desperat försöker förklara sin väninnas medvetna fusk, visserligen utan namns nämnande. Ynkligt! **040.**

– Tro det eller ej, ledaren skrevs före nyheten kom. I dagens tidning finns min kommentar till det åländska slarvet. Och Camilla Gunell är inte bara en vän, hon är min granne också. Borde jag flytta? **Nina Fellman, chefredaktör.**

● Skjut inte björnen söv den och flytta den. **0457.**

● Varför måste alla sidor med PBS system använda pdf-filer? Det går lika lätt att exportera till html som är snabbare. Kan man åtminstone få välja vilken man vill ha. **040.**

● Kämpa på Camilla. Vi behöver kunniga kvinnor som dig. **040.**

● Borttappat! Abloynnyckel med en grön plupp på. Nånstans i Strandnäsområdet. Hittelön fås! Ring **040 728 15 03.**

● Jag finns överallt. Jag skonar varken hög eller låg. Jag växer fortast av allt i världen. Jag hatar lyckan och förstör den gärna. Jag lurar bakom ryggen, där jag arbetar bäst. Jag tränger mig på och låter mig inte avspisas. Jag kan mörda den oskyldigaste. Jag är din värsta ovän. Endast tystnaden kan döda mig. Jag är skvallret. **040.**

● Hur ser det ut i journalistkåren med tv-licensbetalningarna. Det skulle vara intressant att få ta del av. **Funderaren.**

● Sökes! Ny pojkeykel, mörkgrå Madison x-jump, 26", 7 växlar. Försvunnen från Örtvägen i tisdags. Hittelön! **040 844 98 00.**

Nya Åland tar gärna emot insändare som e-post eller på diskett. Det går också bra att skriva eller faxa.

Adressen till Nya Åland är:
Pb 21, 22 101 Mariehamn
Fax:
(018)-23 449
Tfn:
(018)-23 444
e-post:
redaktion@nyan.ax

M:HAMN 11.00 03.45 L	→	ÅBO 17.00/18.30 08.00/09.10	→	M:HAMN 23.20 L 14.35
M:HAMN 23.55	→	H:FORS 09.55/17.00	→	M:HAMN 04.15

M:HAMN 04.25 14.45 23.30 L	→	STOCKHOLM 09.30/17.00 19.15/20.15 06.00 K / 07.30 K	→	M:HAMN 23.45 03.35 L 10.50
-------------------------------------	---	--	---	-------------------------------------

L=Långnäs K=Kapellskär
Biljettförsäljning och incheckning avslutas 10 min. före avgång.
Bokad bil skall vara incheckad och klar 30 min. före avgång.

OBS! Silja Europa till Åbo
ändrad avgångstid: 11.00!

SILJA LINE
Torggatan 14. Tel 16 711 eller 06001 74552 www.silja.fi

ÅLANDSTRAFIKEN 14.8.2006–7.1.2007

Måndag-torsdag				Fredag-söndag			
MARIEHAMN	KAPELLSKÄR	MARIEHAMN	KAPELLSKÄR	MARIEHAMN	KAPELLSKÄR	MARIEHAMN	KAPELLSKÄR
08.00	09.30	07.00 I)	08.30	08.00	09.30	07.00 I)	08.30
16.00	17.30	13.00	14.30	16.00	17.30	13.00	14.30
15.30	12.00	19.00	20.15	15.30	12.00	19.00	20.15
22.30	19.00	12.30	09.00 I)	22.30	19.00	12.30	09.00 I)
		18.30	15.00			18.30	15.00
		00.05	20.30			00.05	20.30

Kombinerar med landsortsbussar linje 2, 3 och 4. Ej helgdagar.
I) Ej söndagar. Jultrafiken: kontakta vår bokning!
Buss Stö-Kap avgår från Cityterminalen 1h 40min före fartygets avgång. Buss Norrtälje-Kapellskär ca 45 min före fartygets avgång. Även buss Kapellskär-Stockholm (färdtid ca 1h 20 min) efter fartygets ankomst. Bussen går via Norrtälje.

ÅLAND-STOCKHOLM dagligen				ÅLAND-FINLAND dagligen			
ÅLAND	STOCKHOLM	ÅLAND	ÅBO	H:FORS	ÅLAND	ÅBO	H:FORS
01.10 L	06.30	03.30 L	07.35		01.10 L	07.35	
04.35 M	09.40	14.25 M	19.50		04.35 M	19.50	
10.15 M	15.30	23.45 M	10.00		10.15 M	10.00	
14.25 M	18.55	14.10 M	08.45		14.25 M	08.45	
14.10 M	07.45	01.00 L	21.00		14.10 M	21.00	
23.35 M	16.45	04.25 M	17.30		23.35 M	17.30	
07.45 M	18.00				07.45 M		
03.20 L	20.10				03.20 L		

Jultrafiken: kontakta vår bokning!
M=Mariehamn L=Långnäs

Biljettförsäljning, incheckning och ombordstigning avslutas 10 min. före avgång. Bokad bil skall vara incheckad och klar att köras ombord senast 30 min. (i M:hamn 20 min. vid avg. kl. 07.00) före avgång. Transfer Mariehamn (Storag, 2)-Långnäs 1 timme före avgång, även Långnäs-Mariehamn, förhandsbokning 10 EUR/person. Barnrabatt.

VIKING LINE
Storag, 2, tel 260 11, bokn. 262 11
www.vikingline.ax

RING SÅ KÖR VI!

DAGLIG LASTBILSTRAFIK
till och från Åland. Tel. 24 111

SAMTRANS

Tisdag 17 oktober 2006

Dagens ålänning:

"Leva lite självständigare"

Dagens ålänning är en riktigt nybliven ålänning, på kvällspromenad längs Uppgårdsvägen för att lära sig hitta i Mariehamn. **Henrika Strand** från Sibbo flyttade hit för bara två månader sedan.

– Jag kom hit för att studera, jag går hotell- och restauranglinjen på Högsolan.

● **Vad är det med hotell och restaurang som lockar?**

– Jag vet inte riktigt. Men det har alltid funnits i bak-huvudet, jag har alltid varit intresserad av det.

● **Varför studera just på Åland?**

– Det finns nog liknande utbildningar närmare Sibbo, men jag ville komma bort hemifrån och leva lite självständigare och träffa nya människor.

● **Hur är ditt första intryck av Åland?**

– Bra, trevliga människor.

● **Något du saknar?**

– Det skulle väl vara shopping. Jag är van vid Helsing-

Nyinflyttad. Henrika Strand från Sibbo kom nyligen till Mariehamn för att gå hotell- och restauranglinjen på Högsolan. När hon inte studerar brukar hon läsa eller umgås med klasskamrater.

Foto: JONAS EDSVIK

fors, så det är ju lite mindre här.

● **Var det svårt att hitta bostad?**

– Nej, jag fick plats i Biku-pan, jag trivs bra där.

● **Har du smakat Ålands-pannkaka?**

– Faktiskt inte ännu. Men min farmors syster sa att jag måste prova, så det ska jag göra snart.

● **Vad gör du när du inte pluggar eller promenerar?**

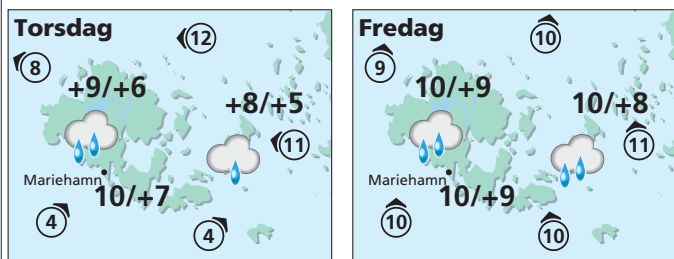
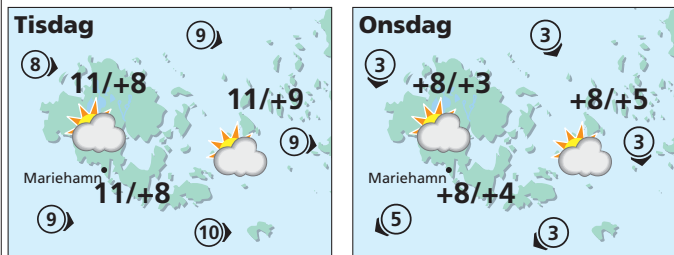
– Jag läser ganska mycket, och gör saker tillsammans med mina klasskamrater.

● **Och vem vill du hälsa till?**

– Min klass HR 1, och till alla som känner igen mig.

TOMMY HARNESK
tommy.harnesk@nyan.ax
tfn 528 452

Vädret på Åland

I går kl 15			
Jomala	11	nm	
Åbo	12	nm	
Helsingfors	10	m	
Stockholm	12		

	temp.	vind	m/s
Nyhamn	11	VSV	5
Märket	12	VSV	10
Kumlinge	12	VSV	5

Vattenståndet i går kl 15			
Föglö	+3 cm	Åbo	+7 cm

Solen i dag			
Mariehamn	8:23	18:26	
Helsingfors	8:03	18:06	
Stockholm	7:29	17:36	

Utomlands i går			
Köpenhamn	13	Bryssel	16
Rom	22	Oslo	7
Paris	19	Aten	21
London	18	Madrid	22
Moskva	1		

Vädertjänsten Tel.060010600 3,95 /min +Isa
METEOROLOGISKA INSTITUTET

Dagens rätt

Grönsaksgryta

- 3 purjolökar
- 2 gula/röda lökar
- 12 champinjoner; färska
- 1 burk vita bönor
- 400 g krossade tomater
- 1 finhackad, ev pressad vitlöksklyfta
- 4 msk tomatpuré
- 2 dl crème fraîche
- 1 buljongtärning
- olja
- lite salt

Häll olja i en stor kastrull och lägg i skivad purjo och lök. Fräs med buljongtärningen under lock tills purjon och löken är lagom mjuka. Slå på en skvätt vatten vid behov. Lägg i svampen och låt koka med en stund. Häll i krossade tomater och bönorna samt örter (oregano, timjan, gurkan). Låt koka 10 minuter. Lägg i tomatpurén och vitlöken och koka i ca 3 min. Tillsätt crème fraich och låt det hela bli varmt. Servera gärna med ris.

LUNCH!
mån-fre 11-14

Normalstor pizza +
0,4 liter dryck fr. **5,80**

Pizzasuget försvinner med en pizza!

KOTI PIZZA

Nygatan 1 tfn 12 110
Öppet: mån-lör 11-21, sön 12-21

ÖPPET

Vard 10-17
lunchstängt 13-14

Lörd 10-14

Josefin

Norråtgatan 1, tfn 13 399

HÖSTNYHETER
för damer – nu även för herrar!

claire.dk PRIMA HÄRRE SEIDENSTICKER

Regina's

TORGATAN 12 TFN 17 111

FRITIDSKLÄDER • ARBETSKLÄDER

Snickers

NYA VINTERJACKOR
har kommit!

69,80€

Finns i 3 färger

TEL 15 561

SNICKARBYXAN

Ålandsvägen 35

Öppet vard. 9.15-17.00 för. 10.00-13.00

• FRITIDSKLÄDER •

Michelin ger dig
vinterdäck som behåller
greppet från första till
sista kilometern.

MICHELIN X-ICE NORTH

Dubbäck med extremt bra grepp
och bromsförmåga på is.

Rollic Ab
Karlbergsvägen 2. Tel 23 611

Rundbergs Bil & Service Ab
Tel 15 222

KUMHO

TRUNKLUCKS-PRISER

EKO-Tyre

KUMHO DÄCK

NANKANG

Kontant betalning

J-S DÄCK

Jomala, Torp
Tel 040 729 4200, 0400 804190

Hjälp oss
bekämpa

knarket!

Polisens tipstelefon

- Dygnet runt
- Anonymt
- Gratis

Tfn 08009-15 444

DATA GROUP

RICOH Aficio™ FX200

- Koperingsmaskin
- Printer
- Laserfax
- Scannar i färg

450,- inkl moms

MKAB.com

Skarpansv. 26, tel 13 536, fax 16 566
Öppet: vardagar 8.30-17.00

datorer • nätverk • skrivare • kopiatorer • service • kassasystem • kontorsmöbler • kontorsmaterial